

AMENTUL
m. 28 Cor.
m. 14
m. 240
de Duminecă
m. 5 Cor.
România și
m. 10 Cor.
zi pentru Ro-
străinătate pe
40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA
Deal Ferenț-nița 20.
INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.
Mănumite publice și Loc de-
schis costă fiecare pînă 20 m.
Manuscrise nu se im-
polază.
Telefon pentru oraș și
sositat 502.

Campania noastră electorală.

— Un tablou statistic. —

Campania electorală de aziprimăvară
național român a eșit biruit. Din
24 alegeri efectuate, numai în două au
intruni candidații noștri majoritatea
voturilor. În trei cercuri au reușit candi-
dații naționali fără a avea contracandidații.
Mijloacele cu cari a reușit guvernul
în toate cercurile am avut să ducem
cu candidații guvernului) să ne ră-
cercurile vechi și să ne facă cu ne-
invingerea în alte cercuri cu ma-
românești considerabile, — sânt în-
cunoscute. Rapoartele publicate în
noastră precum și discuțiile din par-
au desvălit întreg sistemul de corrup-
și terorism administrativ care și a ajuns
perfectiunii la aceste alegeri. E de
să mai stăruim asupra abuzurilor de
fclul cari numai în două cercuri au ră-
zadarnice.

Asupra unui lucru, însă, nu putem stăru
ajans. Un lucru trebuie să-l repetăm
fără încetare: *niciodată n'am în-*
lupta atât de puțin și slab organi-
ca acum. Înainte de toate până în mo-
din urmă despre multe cercuri elec-
nu știam raportul voturilor. Nu știam
alegătorii români sânt în majoritate
de mare e această majoritate. Nu
în ce proporție s'a schimbat, an de
raportul voturilor românești și streine,
pentru că aproape nicăiri nu am supra-
ghiat și controlat alcătuirea registrelor
electorale.

Am început și campania aceasta cu ace-
armă cu care dobândisem câteva biru-
frumoase în campania din 1906: *ape-*
la însuflețirea și dragostea de neam a
selelor electorale, — fără să ne dăm seamă
nu mai aveam în fața noastră adversarii
trecut. Toți candidații noștri au avut
lupte cu adversari temuți, cari nu dis-
neau numai de ajutorul bănesc al guver-
și de baionetele jandarmilor, ci aveau
acelaș timp cele mai întinse legături cu
sele electorale din cerc. E de-ajuns să
ntim comitatul Aradului, unde în cercu-
românești candidații guvernului au fost
ionari și proprietari a zeci de mii de ju-
de pământ în cercul electoral în care
au pus candidatura.

Nu e intențiunea noastră să aducem din
în discuție greșelile ce s'au făcut și
fi putut ocoli. Ne mărginim să amin-
numai o singură greșală: nu am pro-
de învățăturile campaniei electorale din
1906. Și nu am profitat, fiindcă n'am a-
grije să le însemnăm la răvaș acele
vături, publicând un raport amănunțit
statistic al campaniei din 1906.

După campania din Iunie, comitetul cen-
tral și-a dat seama în măsură deplină de-
spre această greșală din trecut și pentru a
face primul pas de organizare, a hotărît pu-
blicarea, în broșuri, a campaniei electorale
purtate în toate cercurile electorale. Până
astăzi însă numai un singur cerc a execu-
tat hotărîrea comitetului, cercul Ighiului. De-
spre celelalte cercuri ne lipsesc și acum da-
tele statistice.

Am socotit, deci, că e în interesul orga-
nizației noastre să publicăm, măcar în rezu-
mat, tabloul luptelor noastre electorale
stăruind mai ales asupra părții statistice. Ne
bucurăm că am reușit să dăm un tablou
complet și cât se poate de exact al cam-
paniei din 1910 și regretăm ca nu putem
spune acelaș lucru despre campania din 1906.
Socotim, însă, că eventuala greșală la bi-
lanțul electoral al campaniei din 1906 nu
poate fi mai mare de 2—300.

O singură constatare facem acum: în ciuda
nemai pomenitului terorism am reușit să
menținem numărul voturilor din trecut. Cu
toată corupția bănească n'am pierdut din
numărul voturilor primite în trecut, — *dar*
nici n'am fost în stare să-l sporim.
Iar acum să lăsăm să grăiască cifrele...

I. Alegeri unanime.

- Baia de Criș.** Ales: Vasile Damian. Nu-
mărul alegătorilor 3631. La alegerea din 1906:
ales unanim V. Damian.
- Heanda mare.** Ales: Dr. Teodor Mihali.
Numărul alegătorilor 2800. La alegerea din
1906: Dr. T. Mihali 1275, adversarul 925
- Șiria.** Ales: Dr. Șt. C. Pop. Numărul ale-
gătorilor 2515. La alegerea din 1906: Dr. Șt. C.
Pop: 1231, Gabányi 535.

II. Alegeri efectuate.

1. Arpaș.

Comitatul Făgăraș. Cercul electoral e alcătuit
din 45 comune, la distanță de 20—40 klm. dela
centrul de alegere: *Arpașul-de-jos.*

Numărul alegătorilor 943. Și anume 897 ro-
mâni, 46 unguri. Majoritatea românească 851
voturi.

Alegerea a avut loc la 1 Iunie între Dr. Alexan-
dru Vaida-Voeved, naționalist, și Gheorghe Urdea,
guvernamental. Au primit

- Dr. A. Valda 597 voturi.
- Gh. Urdea 180 voturi, între car 141 românești.

N. B. La Mărgineni au fost împoșcați de jandarmi cinci
români, dintre cari patru au murit.

2. Beiuș.

Comitatul Bihor. Cercul electoral e alcătuit din
84 comune, dintre cari unele la distanță de
aproape 40 klm. dela locul de alegere: *Beiuș.*

Numărul alegătorilor 3987. Și anume 3337 ro-
mâni, restul de 650 unguri și ovrei. Majoritatea
românească 2687.

Alegerea a avut loc la 1 Iunie între Dr. Vasile Lu-
caci, naționalist, și G. Rednic, guvernamental.
Au primit:

- Dr. Vasile Lucaclu 967 voturi, între cari 2
voturi străine.
- G. Rednic 2118 voturi, între cari 1543
românești.

S'au respins 42 de voturi date pentru candi-
datul naționalist.

3. Bocșa.

Comitatul Caraș-Severin. Cercul electoral e al-
cătuit din 32 comune, la distanță de 20—30—40
klm. dela centrul de alegere: *Bocșa-Română.*

Numărul alegătorilor 4006. Și anume 2689 ro-
mâni, 1317 streini (unguri, nemți). Majoritatea
românească 1372 voturi.

Alegerea a avut la loc 1 Iunie între Dr. Valer
Branșice, naționalist, și Jakabffy Elemér, guverna-
mental. Au primit:

- Dr. V. Branșice 1290 voturi, între cari 112
voturi streine.
- Jakabffy E. 1627 voturi, între cari 800 ro-
mânești*).

4. Boroșineu.

Comitatul Aradului. Cercul electoral e alcătuit
din 38 comune, la distanță de 20—30 klm. dela
locul de alegere: *Boroșineu.*

Numărul alegătorilor 2153. Și anume 1696 ro-
mâni, 457 unguri. Majoritatea românească 1239
voturi.

Alegerea a avut loc la 1 Iunie între Dr. Vasile
Lucaci, naționalist, baronul Solymossy Lajos,
guvernamental, și Poszernt F., kossuthist. Au primit

- Dr. V. Lucaci 849 voturi.
- Bar. Solymossy 987 voturi, între cari 600
românești.
- Poszernt F. 44 voturi.

N. B. Voturile românești s'au plătit cu 50—100 coroane.

5. Caransebeș.

Comitatul Caraș-Severin. Cercul electoral e al-
cătuit din 98 comune, dintre cari 8 la distanță
de peste 100 klm. (131.7 klm.!!) dela locul de
alegere: *Caransebeș.*

Numărul alegătorilor 8746. Și anume 5149 ro-
mâni, restul de 3597 unguri, ovrei și nemți. Majo-
ritatea românească 1552.

Alegerea a avut loc la 1 Iunie între Dr. Aurel
Vlad, naționalist, și Constantin Burdea, guverna-
mental. Au primit:

- Dr. A. Vlad 2938 voturi, între cari 36 streine
(35 germani și cehi, 1 ungur).
- C. Burdea 3732 voturi, între cari românești
1019.

N. B. Au votat și morții de câte 2—3 ori.

6. Chișineu.

Comitatul Aradului. Cercul electoral e alcătuit
din 21 comune, la distanțe mici dela centrul:
Chișineu.

Numărul alegătorilor 2762. Și anume 1450 ro-
mâni, 1312 unguri. Majoritatea românească 138
voturi.

Alegerea a avut loc la 1 Iunie între Octavian
Goga, naționalist, baronul Wenckheim Frigyes,
guvernamental, și Dr. Lázár Zoárd, justhist, de-
clarându-se balotaj între O. Goga (875 vot.) și
baronul Wenckheim (1007 vot.). La balotajul dela
16 Iunie au primit:

- O. Goga 1034 voturi, între cari 33 ungurești.
- Bar. Wenckheim 1246 voturi, între cari 197
românești.

N. B. Voturile au fost plătite cu sume enorme. Alege-
rile au costat candidatului guvernamental peste 300.000
coroane.

7. Dicio-Sint-Mărtin.

Comitatul Tîrnava-mică. Cercul electoral e al-
cătuit din 59 comune. Locul de alegere *D.-S.-*
Mărtin.

Numărul alegătorilor 1315. Și anume 371 ro-
mâni, 944 unguri. Românii sînt în minoritate
disparentă.

*) Aproximativ.

Alegerea a avut loc la 1 Iunie între Dr. Romul Boila, naționalist, Sándor János, guvernamental, Pataky László, kossuthist. Au primit:

Dr. R. Boila 235 voturi;

Sándor Iános 701 voturi, între cari 62 românești;

Pataky L. 181 voturi, între cari 16 românești.

8 Dobra.

Comitatul Hunedoara. Cercul electoral e alcătuit din 85 comune, dintre cari cea mai depărtată la 45 Klm. dela locul de alegere: *Dobra*.

Numărul alegătorilor 780. Și anume 410 români, 370 unguri. Majoritatea românească 40 de voturi.

Alegerea a avut loc la 1 Iunie între Nicolae Ivan, naționalist, Hantos Elemér și Dr. Moskovits Iván, amândoi guvernamentali. Au primit:

N. Ivan 150 voturi (N'a votat o rezervă de 45 voturi);

Hantos E. 330 voturi, între cari 125 românești;

Moskovits I. 102 voturi, între cari 17 românești.

Voturile românești au fost plătite: ale intelectualilor cu câte 1000 coroane, ale țăranilor cu câte 200 coroane.

9. Făgăraș.

Comitatului Făgăraș. Cercul electoral e alcătuit din 39 comune, dintre cari multe la distanță de peste 70 Klm. (una la 79 Klm., în munți), dela centrul de alegere: *Făgăraș*.

Numărul alegătorilor 1684. Și anume 980 români, 74 unguri și sași. Majoritatea românească 276 voturi.*)

Alegerea a avut loc 1 Iunie între Dr. Nicolae Șerban, naționalist, și Werner Gyula, guvernamental. Au primit:

Dr. N. Șerban 675 voturi, între cari 3 săsești.

Werner Gy. 648 voturi între cari 56 românești.

N. B. Dintre 48 de primari numai 3 au votat cu adversarul. Alegerea a fost contestată, prin unguri, la Cameră.

10. Ighiu.

Comitatului Alba-Inferioară. Cercul e alcătuit din 34 comune, dintre cari multe la distanță de peste 60 Klm. (unele la 73 Klm. în munți!) dela centrul de alegere: *Ighiu*.

Numărul alegătorilor 974. Și anume 629 români, 345 unguri. Majoritatea românească 284 voturi.

Alegerea a avut loc la 1 Iunie între Dr. Alexandru Vaida-Voevod, naționalist, Szász Iózsef,

*) Datele sînt din 1906.

guvernamental, și un candidat fictiv Vajda Sándor, candidat de adversari. Au primit:

Dr. A. Vaida 419 voturi.

Szász I. 421 voturi, între cari 109 românești.

Vajda S. 24 voturi.

Au fost respinse 43 de voturi date pentru candidatul naționalist.

Voturile au fost plătite: 50 de cor. votul celui care răminea acasă, 100 de cor. care venia să voteze. În ziua alegerii voturile din urmă s'au plătit cu sume de 400-1000 cor. Văzînd că voturile date pentru dl Vajda sînt respinse fără orice motiv, bărbații de încredere ai dlui Vajda au părăsit sala și rezultatul alegerii a fost proclamat în absența lor

Alegerea a fost contestată, prin români, la Curtea de Casație.

11. Iosășel.

Comitatul Aradului. Cercul electoral e alcătuit din 64 comune, la distanțe de cel mult 30 Klm. dela centrul de alegere: *Iosășel*.

Numărul alegătorilor 4065. Și anume 3843 români, 222 unguri. Majoritatea românească 3621 voturi.

Alegerea a avut loc la 1 Iunie între Dr. Gheorghe Popa, naționalist, și Almay Olivér, guvernamental. Au primit:

Dr. Gh. Popa 1394 voturi.

Almay O. 1587 voturi, între cari 1390 românești.

N. B. Voturile au fost cumpărate cu câte 10 cor. majoritatea, restul cu 20-30 coroane.

12. Lugoj.

Comitatul Caraș-Severin. Cercul electoral e alcătuit din 53 comune, la distanță de 20-30-40 Klm. dela centrul de alegere: *Lugoj*.

Numărul alegătorilor 3920. Și anume 2400 români, 1520 unguri. Majoritatea românească 880 voturi.*)

Alegerea a avut loc la 1 Iunie între Dr. Ștefan Petrovițiu, naționalist, și Plosz Sándor, guvernamental. Au primit:

Dr. Șt. Petrovițiu 1296 voturi.

Plosz S. 2086 voturi, între cari 900 românești.**)

13. Moravița.

Comitatul Timiș. Cercul electoral e alcătuit din 26 comune, între multe la distanță de peste 60 Klm. (unele 79 Klm.!) dela locul de alegere: *Moravița*.

*) Datele aceste sînt din 1906.

**) Aproximativ. Rugămintele noastre au fost zadarnice. N'am primit nici un răspuns.

Numărul alegătorilor 2481. Și anume 1271 mâni, restul de 1210 nemți și sirbi. Majoritatea românească 61 voturi.

Alegerea a avut loc la 1 Iunie între Dr. Calin Brediceanu, naționalist, și baronul Stojanovics guvernamental. Au primit:

Dr. C. Brediceanu 907 voturi, între cari străne.

Baronul Stojanovics 1126 voturi, între cari 218 românești.

14. Năsăud.

Comitatul Bistrița-Năsăud. Cercul electoral alcătuit din 49 comune, dintre cari unele la distanță de 80 Klm. dela locul de alegere: *Năsăud*.

Numărul alegătorilor 1041. Și anume 569 români, 472 ovari și unguri. Majoritatea românească 197 voturi.

Alegerea a avut loc la 1 Iunie între Dr. Victor Onișor, naționalist, și Ioan Ciocan, guvernamental. Au primit:

Dr. V. Onișor 232 voturi, între cari 9 străne

I. Ciocan 564 voturi, între cari 188 românești.

N. B. Voturile românești date pentru candidatul guvernamental sînt date de funcționari, notari, primari și cîștă preoți și învățători

15. Ocna.

Comitatul Alba-inferioară. Cercul e alcătuit dintr'o singură comună: *Ocna-Sibitului*.

Numărul alegătorilor 373. Și anume 181 români, 192 unguri și nemți. Majoritatea românească 11 voturi.*)

Alegerea a avut loc la 1 Iunie între Dr. Aurel Cosma, naționalist, și Dr. Hámory László, guvernamental. Au primit:

Dr. A. Cosma 163 voturi.

Hámory L. 169 voturi.

N. B. Doi alegători români n'au votat. Adversarul a primit nici un vot românesc. Voturile ungurești au fost plătite cu câte 10 cor. Celalalt contracandidat ung Markbreit Gyula n'a primit nici un vot.

*) Datele sînt din 1906.

16. Orăștie.

Comitatul Hunedoara. Cercul electoral e alcătuit din 53 comune, unele la distanță de peste 50 Klm. dela locul de alegere: *Orăștie*.

Numărul alegătorilor 1377. Și anume 772 români, restul de 605 nemți (sași) și unguri. Majoritatea românească 167 voturi.

Alegerea a avut loc la 2 Iunie între Dr. Aurel Vlad, naționalist, și Dr. Farkas Pál, guvernamental. Au primit:

Dr. A. Vlad 584 voturi, între cari 2 ungurești.

Dr. Farkas P. 639 voturi, între cari 110 românești.

Au fost respinse 20 voturi date pentru candidatul naționalist.

N. B. Voturile s'au plătit: 50 cor. votul pasiv (alegătorii cari au rămas acasă), 100 coroane votul activ.

Viața literară.

Fecunditatea scriitorilor noștri. — Scris'a Eminescu puțin? — Manuscrisele lui Eminescu și literatura eminesciană de azi. — Necesitatea unei editări a fragmentelor lui dramatice.

De Il. Chendi.

Ferește-ne, Doamne, de-o vârstă prea înaintată! Un scriitor îmbătrânit, mai ales când el n'a fost niciodată un scriitor mai de seamă, ajunge totdeauna o plagă pentru mișcarea literară. Din informațiile lui lipsește certitudinea, din memoria lui lipsesc foarte multe și astfel scrisul lui decolorat își pierde rostul și legătura cu vremea de azi și amintirile lui devin neutilizabile. Vor fi ele și excepții, căci Goethe în »Wahrheit und Dichtung« ne-a transmis, din adânci bătrânețe, multe pagini senine și de o profundă judecată. Dar Goethe a fost un geniu și geniile nu îmbătrânesc nici odată. Cât privește însă pe bătrânul nostru, de care voim să vorbim, el n'a fost de specia lui Goethe.

Într'o carte de amintiri, apărută zilele aceste și datorită dlui Panu, se scrie, de pildă, despre generația noastră literară, că ea nu produce decât și că scriitorii de azi, după un volum, sau două, își văd de alte treburi. Și afirmația aceasta, care provine din slaba orientare a scriitorului de amintiri, este cu totul greșită. Cine a urmărit febrila mișcare a generației noastre literare, adică a celor ce, de zece sau de doisprezece ani încoace, sînt veșnic năzuși să producă, să deschidă cărări, să îndemne la mai multă viață cul-

turală și artistică, va fi observat *densitatea* acestei producțiuni. Edituri nouă se ridică, pînă cari »Minerva« își datorește existența exclusiv talentelor mai tinere. Acestel generații aparține și cel mai fecund prozator al literaturii noastre. Și chiar poezii de azi, atât în partea lor originală, cât și prin traduceri, îngrămădesc an de an volumele bune ale vitrinelor. Iar faptele aceste nu se pot tăgădui și cea mai bună dovadă despre toate este numărul enorm de cetitori, care s'a format pe urma lor.

Tot atât de nedreaptă este vina ce l-o atribuie numitului scriitor de amintiri lui Eminescu, anume că nici el n'a fost destul de productiv și că, în raport cu talentul lui, scrisul rămas pe urma lui este prea redus.

Lasă că este absurd să judeci valoarea unui scriitor după cantitatea creașunilor sale, dar ne miră că astăzi, după descoperirea comoarei de manuscrise a lui Eminescu, se mai găsește cineva ca să l acuze în acest chip. Din grămizile întregi de manuscrise, păstrate la Academie, dintre cari unele au fost tipărite în anii din urmă și altele își așteaptă încă pe zeloșii cercetători, poate vedea oricine activitatea enormă ce acest scriitor a desfășurat. Eminescu n'a fost un poet visător, care să prindă inspirațiile din aer și să aștepte liniștit ca Muza să-l inspire, după tipicul tuturor romantilor. În atelierul său de poet, el a fost un muncitor migălos și nu a fost ramură a literaturii, nu a fost ramură a științei, despre care să nu ne fi lăsat urme în manuscrisele sale. Frunzărind prin aceste manuscrise, întâia convingere pe care o dobândești, este că Eminescu a fost pînă la urmă cel mai bine înarmați și pînă

cel mai chemați scriitori de a da alcătuirilor noastre culturale o nouă și demnă înfățișare.

Din aceste lucrări inedite, schițe și fragmente de artă, material brut, pe care mâna artistului n'a zăbovit gentru a-i da cuvenita desăvârșire s'au tipărit mai întâi un prețios material de literatură populară, care a descoperit indirect temeiul limbii lui Eminescu, pe cum și unele credințele lui estetice.

A urmat un volum de versuri originale, care a făcut posibilă cunoașterea lui Eminescu din mai multe laturi ale personalității lui bogate și a descoperit atâtea părți intime, necunoscute, de viața lui. Ca un adaus puternic la aceste s'a tipărit apoi nuvela lui romantică »Geniu pustiu« unde proza lui miadlăoasă din tinerețe și senințele lui de rasă s'au afirmat cu atîta vigoare. Din »Timpul« s'au extras articolele lui, cari pe forma lor literară și prin năvala de idei, ne descoperesc puternicul temperament de luptător al acestei vajnice figuri... Iar în fața acestei literaturii eminesciene de azi, când atâtea nouă volume învață să l cunoaștem pe Eminescu într'o lume cu totul superioară celeia de până acum, vine dl Panu și ne spune că Eminescu n'a produs destul! Capricioasă mal e și vîrsta asta!

Venind vorba de Eminescu, profit de ocazie să atrag atenția editorilor și specialiștilor asupra unui fapt. Nu trebuie nimeni să se intimideze de nărozia celor ce tipă mereu, că publicarea manuscriselor lui Eminescu ar fi o împliere sau chiar o exploatare materială. Adevărul e tocmai contrarul. Fiecare rînd necunoscut îl completează. Fiecare strofă resleată, sau fragment pe vre-un petec oropsit de hîrtie răvășită,

17. Oravița.

Comitatul Caraș-Severin. Cercul electoral e alcătuit din 24 comune, dintre cari cele mai îndepărtate sunt la distanță de 42 klm. dela locul de alegere: *Oravița*.

Numărul alegătorilor 3614. Și anume 2126 români, restul de 1488 unguri, nemți și crașoveni. Majoritatea românească 638 voturi.

Alegerea a avut loc la 1 lunie între Dr. Ioan Neșțiu, naționalist și Dr. Iosif Șeghescu, guvernamental. Au primit:

Nedelcu 1422 voturi între cari 115 străine și 300 crașoveni, 3 nemți).

I. Șeghescu 1696 voturi, între cari 560 români și 136 străini.

18. Radna.

Comitatul Arad. Cercul e alcătuit din 39 comune la distanță maximală de 60 klm. dela centrul de alegere: *Maria-Radna*.

Numărul alegătorilor 2474. Și anume 1978 români, 496 unguri. Majoritatea românească 1482 voturi.

Alegerea a avut loc la 1 lunie între Vasile Goldiș, naționalist, și Dr. Tagányi Sándor, guvernamental. Au primit:

Goldiș 848 voturi.

Tagányi S. 1338 voturi, între cari români 935.

N. B. Voturile românești au fost plătite cu 80-50 coroane. Unele cu 200-300 coroane.

19. Șimleu.

Comitatul Sălajului. Cercul electoral e alcătuit din 40 comune, la distanță de cel mult 25 klm. dela locul de alegere: *Șimleul-Silvaniei*.

Numărul alegătorilor 4352. Și anume 1762 români, 2590 unguri și ovrei. Majoritatea ungară 828 voturi.

Alegerea a avut loc la 1 lunie între Dr. Victor Șimleu, naționalist și Ugron Gábor, guvernamental. Au primit:

Dr. V. Deleu 887 voturi, între cari 800 români și 87 străini.

Ugron G. 1750 voturi între cari 112 români. Au respins 310 voturi date pentru candidatul guvernamental.

20. Șomcuta.

Comitatul Sătmar. Cercul electoral e alcătuit din 24 comune, la distanță de 20-40 klm. dela centrul de alegere: *Șomcuta-mare*.

Numărul alegătorilor 4153. Și anume 2809 români și 1344 unguri. Majoritatea românească 1465 voturi.

Alegerea a avut loc la 1 lunie între Dr. Alexandru Vaida-Voivod, naționalist, și Mann Lajos, guvernamental. Au primit:

Dr. A. Vaida 1467 voturi.

Mann Lajos 2025 voturi, între cari 1012 români și 1013 unguri.

Au fost respinse 20 voturi. Voturile au fost plătite cu cel puțin 10 cor., unele chiar cu 200 cor.

Un mort.

21. Vințul-de-jos.

Comitatul Alba-inferioară. Cercul electoral e alcătuit din 52 de comune, dintre cari aproape jumătate la distanță de peste 50 klm. dela centrul de alegere: *Vinț*.

Numărul alegătorilor 1150. Și anume 680 români, 470 unguri și nemți. Majoritatea românească 210 voturi.*)

Alegerea a avut loc la 1 lunie între Dr. Iuliu Maniu, naționalist, Dr. Meyer Ödön, guvernamental. Au primit:

Dr. Maniu I. 374 voturi.

Meyer Ö. 422 voturi, între cari 41 românești. (1 pretore, 1 învățător de stat, 1 învățător confesional, 8 notari, 15 circiumari și 7 economi independenți)

Au fost respinse și anulate 99 voturi date pentru candidatul național. Și anume: 10 dintre voturile date au fost socotite ca date unui alt Maniu fictiv; 9 alegători au fost oprii de cordonul de jandarmi; voturile alor 21 de alegători au fost respinse pentru că n'au avut certificat de alegător (legea nici nu cere), iar alte 59 voturi au fost anulate supt diferite pretexte ilegale.

N. B. Alegerea a fost contestată, prin petiție, la Curtea de Casație.

*) Date aproximative din 1906.

Telegdy I. 1430 voturi, între cari 1017 românești;

Gáll E. 245 voturi, (S'a retras la orele 11).

N. B. Candidatul kossuthist s'a retras pentru a asigura izbînda candidatului ungar, altminteri ar fi fost balotaj între Dr. Lazar și Telegdy.

Cu candidatul naționalist au votat numai 6 proși! Voturile s'au plătit cu 80-60 coroane.

23. Trăscău.

Comitatul Turda-Arieș. Cercul electoral e alcătuit din 22 comune, cele mai multe la distanțe de peste 80 klm. (una la 104 klm.!) dela centrul de alegere: *Trăscău*.

Numărul alegătorilor 519. Și anume 204 români, 315 unguri și ovrei. Majoritatea ungară 111 voturi.

Alegerea a avut loc la 1 lunie între Dr. Zosim Chirtop, naționalist, Dobieczy Sándor, guvernamental, Dr. Várfalvi Mor, justhíst. Au primit:

Dr. Z Chirtop 52 voturi.

Dobieczy S. 236 voturi între cari 98 românești.

Dr. Várfalvi M. 145 voturi.

24. Zorlențul mare.

Comitatul Caraș-Severin. Cercul electoral e alcătuit din 45 comune, dintre cari cea mai îndepărtată la 49 klm. dela locul de alegere: *Zorlenț*.

Numărul alegătorilor 4489. Și anume 2789 români, restul de 1700 străini. Peste 1000 muncitori la fabrici. Majoritatea românească 1089 voturi.

Alegerea a avut loc la 1 lunie între Dr. Gheorghe Popoviciu, naționalist, și Huszár Károly, guvernamental. Au primit:

Dr. G. Popoviciu 556 voturi românești.

Huszár K. 2727 între cari 1350 românești.

N. B. Corupția a fost enormă. Alegătorii naționaliști cu forța au fost duși în tabăra contrară. Dintre proși 2 înși au votat contra candidatului naționalist, dintre învățători 6 înși.

III. Cercuri abandonate.

Comitatul naționalist a avut în 1906 o majoritate de voturi mai puțină decât în 1905.

1. **Făget**, unde candidatul naționalist la 1906 a avut numai 170 voturi mai puțin, decât candidatul ungar.

2. **Lăpușul-unguresc**, unde candidatul naționalist a avut numai 109 voturi mai puțin decât candidatul ungar.

3. **Sasca-montană**, unde la alegerile trecute candidatul naționalist a învins cu o majoritate de 267 voturi.

constituie o contribuție de preț la fixarea acestui uriaș intelectual.

Nici autorul, nici literatura nu sînt în căsuță dacă perlele atîtor cugetări rămîn în rafturile reci și mute ale Academiei. Cei ce au porcit să ia asupra lor sarcina de a studia cu amănuntul aceste hîrtii de valoare, n'ar trebui să-și întrerupă lucrarea și n'ar trebui să încheie atît de mult a ne da în sfîrșit un Eminescu complet. Munca este grea și cere poate o viață de om, dar Eminescu merită acest sacrificiu.

Ceea-ce ne lipsește deocamdată ar fi, după părerea mea, un volum din fragmentele dramatice ale lui Eminescu. Comedia »Emmi« i-a fost publicată de dl Rădulescu-Pogoneanu în »Epoca«. Fragmentul dramatic »Dragoș-Vodă« a apărut în »Știință«, rău îngrijit de Iuliu Dragomirescu. Fragmentul de altă dramă istorică »M'rac« a fost tipărit de mine în »Călimarul Minervei« și tot eu l-am făcut cunoscut și am tipărit textul traducerii »Histriion« în »Convorbiri literare« din 1906. Scurtu a dat la iveală traducerea comediei »Lăpușul-unguresc« în versuri »Lais«. Mai are Eminescu un poem despre Andrei Mureșanu, prelucrat în formă dramatică, și o sumă de alte multe proiecte, sau schițe, pentru drame, din cari nu s'au

păstrat decât scene, sau titlurile »Decebal«, »Alexandru cel bun«, »Cel din urmă Mușatin« și alte începuturi de comedii.

Este un capitol important acesta din preocupările literale ale lui Eminescu și se referă mai ales la epoca tinereții sale de aventuri teatrale, când viața lui era tot atît de fragmentară, tot atît de naivă poate, ca aceste încercări întrerupte. Vînd să dai un Eminescu complet, nu se poate fără acest adaos.

Foileton științific.

Culoarea părului.

Nu se cunoaște bine căruia fapt se poate atribui culoarea variată a părului, cum nu se cunoaște încă bine motivul care produce încăruntirea, în diverse perioade ale vieții omenești, și la fie care individ într'un alt mod.

Această metamorfoză cromatică, Metchnikoff o atribuie *macrofagilor*, cari pătrund în păr și mănîncă pigmentul, care pigment — se știe — constituie materia colorantă a părului și a pielii.

Ideea aceasta a lui Metchnikoff iese numai o

supoziție științifică, și nu se știe încă dacă este vorba de un fapt normal sau nu, adevărat sau nu se știe încă dacă încăruntirea fiziologică nu este datorită unei opriri naturale a procesului de pigmentație.

Pe de altă parte este un ce sigur că părul alb este capace să se desvolte și să crească în chip foarte viguros. Faptul acesta ar fi o probă că părul alb nu reprezintă un proces patologic, rezultat prin diminuarea vitalității sau printr'un defect de nutrițiune al părului.

Analiza chimică a părului ne dă puține noțiuni precise asupra pigmentului și asupra schimbărilor ce se petrec în păr, cu încăruntirea. Într'o vreme s'a crezut că producțiunea pigmentului depinde de existența fierului, — dar mai târziu s'a recunoscut că dozele de fier ori cât ar fi de mari în păr, nu măresc de fel cantitatea de pigment. Un fapt constatat este următorul: părul negrilor din Africa nu conține absolut de loc fier.

Părul conține mult sulf, și din acest motiv se crezuse într'o vreme că s'ar putea combate calviția (chelia), dînd părului și pielii capului o cantitate de sulf, de care — se credea — că părul are nevoie. Acest tratament nu a avut nici un succes.

FABRICA DE OBLOANE
JALUSINE DE ESSLINGEN
CONTRA KAZELOR SOLAR
SI STORURI

RONA
ERNO
BUDAPEST
TELEFON 23-85

IZABELLA
UTCZA 47.
TELEFON 23-45.

Candidații naționaliști s'au retras în ziua alegerii (sau în cursul alegerii) la

4. Cărășău.

5. Cehul-Silvaniei, unde alegătorii români au fost opriți să intre în centrul de alegere.

6. Celca, cerc cu mare majoritate românească, dar lipsit de orice organizație națională.

Nu s'au pus candidații în următoarele cercuri

cu majorități mici sau minorități neînsemnate (unde la 1906 aveam candidați):

7. Aleșd. 8. Bălăușer. 9. Becicherecul-mic.

10. Bega-St.-Georgi. 11. Ciacova. 12. Cojocna.

13. Cocota. 14. Cristian. 15. Hunedoara. 16.

Megieșul-auriu. 17. Nădlac. 18. Recaș. 19.

Rittberg. 20. Sebeșul săsesc. 21. St. Ana.

Nrul curent	Cercul	Alegători	Români	Streini	Naționalist			Adversar			Voturi respinse	1906	
					Vot.	Rom.	Str.	Vot.	Rom.	Str.		Naț.	Adv.
1	Arpaș	043	897	46	597	597	—	180	141	39	—	943	—
2	Beiuș	3987	3337	650	967	965	2	2118	1543	575	42	1801	918
3	Bocșa	4006	2689	1317	1290	1178	112	1627	800	827	—	980	1560
4	Boroșineu . . .	2153	1696	457	849	849	—	987	657	330	—	1014	858
5	Caransebeș . . .	8746	5149	3597	2938	2902	36	3732	1019	2713	—	3007	3335
6	Chișineu	2762	1450	1312	1034	1001	33	1246	197	1049	—	1042	1083
7	D.-S.-Mărtin . .	1315	371	944	235	235	—	882	78	804	—	—	944
8	Dobra	780	410	370	150	150	—	432	142	290	45	204	247
9	Făgăraș	1684	980	704	675	672	3	648	56	592	—	—	704
10	Ighiu	974	629	345	419	419	—	421	109	312	43	535	363
11	Iosășel	4065	3843	222	1394	1394	—	1587	1390	197	—	2014	163
12	Lugoj	3920	2400	1520	1296	1296	—	2086	900	1186	—	1774	1615
13	Moravița	2481	1271	1210	907	859	48	1126	218	908	—	915	1065
14	Năsăud	1041	569	472	232	223	9	564	188	376	—	282	308
15	Ocna-Sibiului . .	373	181	192	163	163	—	169	169	—	2	152	167
16	Orăștie	1377	772	605	584	582	2	639	110	529	20	1305	—
18	Oravița	3614	2126	1488	1422	1307	115	1696	560	1136	—	1870	940
18	Radna	2474	1978	496	848	844	4	1338	935	403	—	1046	330
19	Șimleu	4352	1762	2590	887	880	7	1750	112	1638	310	—	2590
20	Șomcuta	4153	2809	1344	1467	1467	—	2025	1012	1013	20	1342	1706
21	Tinca	3984	3197	787	1218	1217	1	1430	1017	413	—	830	2407
22	Trăscău	519	204	315	52	52	—	381	098	283	—	47	149
23	Vintul-de-jos . .	1158	680	470	374	374	—	422	41	381	99	584	393
24	Zorlențul-mare .	4489	2789	1700	556	556	—	2727	1350	1377	—	1930	1328
		65342	42189	23153	20554	20182	372	29203	11832	17371	581	23607	22179

IV. Gâteva concluzii.

Statistica consideră la alegerile cu unanimitate, toate voturile ca date pentru unicul candidat. Va mai trebui să adăugăm, deci, la numărul voturilor date în cele 24 cercuri, voturile cercurilor Bala-de-Criș, Ileanda și Șiria, în total: 8946. În 1906 s'au dat în aceste 3 cercuri 6137 voturi pentru candidații naționaliști și 1460 voturi pentru candidații unguri.

În total s'au dat voturi în 1910:

Pentru naționaliști: 20555+581+8946=30.081

Pentru adversari 29.203 voturi.

În total s'au dat în 1906:

Pentru naționaliști: 23607+6137=29.744 voturi.

Pentru adversari: 22179+1460=24.639 voturi.

Mărginindu-ne numai la cele 24 cercuri cuprinse în tabloul de sus, putem constata:

Dintre 65.342 alegători au luat parte la alegere 20.554+29.203+581=50.338 alegători, adică 77%.

În compoziția părului mai intră și sulfatul de calce și o foarte mare cantitate de silice, totuși este foarte greu de precizat sau de afirmat ca una din aceste substanțe ar contribui la producerea pigmentului.

În ceea ce privește varietatea culorilor, părul negru este mai bogat în fier ca cel blond; în părul castaniu, ca și în părul roșu, cantitatea de fier este ca în părul negru, însă pare că în aceste din urmă două cazuri, fierul este mai oxidat.

Este foarte greu de precizat pentru ce părul are atâtea culori variate: negru, castaniu, blond, roșu, galben, chiar cenușiu; încrucișarea raselor pare că n'are nici o influență, ci culoarea ar fi de un caracter pur personal.

Doctorul italian Stura, într'un articol publicat în »La Gazzeta del Popolo«, face un studiu asupra părului și asupra determinării constituției indivizilor în legătură cu acesta. Toți știm că indivizii cu păr negru sânt sangvinici, iar cel cu păr blond aparțin persoanelor cu temperament delicat, dotate studiului și învățături, și cari își conservă seninătatea cerebrală chiar și în lucrările cele mai grele ale spiritului, dar cari însă nu posedă o prea mare profunditate de gândire.

Locuitorii climelor reci, în cea mai mare parte au părul blond; pe când în țările calde, predomină părul negru. Sudoarea este una din cauzele îngririi părului și a îmbătoserei lui, de aceea persoanele cari au capul gras, și cari sânt cele ce asudă mai mult, au părul negru și creț.

Părul negru, lins, gras și des, indică puțin spirit și puțină agilitate mintală; dar în schimb indică o mare sîrguință la lucru și dragoste de

ordine și de curățenie. Părul negru și fin, pe un cap de jumătate chel și cu fruntea înaltă, arată pe individul cu judecată sănătoasă și sigură, dar cu voință puțină. Părul negru, subțire, ondulat, arată o inteligență mediocră și mare bunălatate de suflet.

Părul roșu este caracteristica unui temperament hotărît: individul este sau bun, sau rău, dar fără puncte intermediare.

Credința că persoanele cu părul roșu sânt rele, este greșită, și provine dela tradiția populară care atribuie lui Iuda păr roșu. Această credință, în anticitate era așa de răspândită, în catolicii din Franța din secolul XVII și inventatorii perucilor s'au servit de dansa ca să răspândească invențiunea lor, sfătuiind pe cei ce aveau părul roșu să și-l ascunză sub perucă, ca să nu samene cu Iuda.

Contrastul între culoarea părului și a sprințelilor nu inspiră nimic bun.

Persoanele cu părul roșu, pare că au o predispoziție specială la tuberculoză. Doctorul Guy Patin încă din 1689, în scrisorile sale din Rotterdam, zicea: »inflamația pulmonilor este totdeauna mortală la persoanele cu părul roșu«, și după acest autor, motivul acestei mortalități ar fi pentru că sânt bogate în serozități acre și rele.

Indivizii cari de lîneri au o suviță s'au două de păr alb, între părul lor negru și bogat, sânt predispuși la boli mintale.

Montegazza zice că abuzul de pomade (grasuri) face părul închis, pe când spătură cu apă de țărâțe sau cu gălbenuș de ou, îl face deschis.

Dintre 42.189 alegători români au luat parte la alegere 20.554+581+11.832=32.967 alegători, adică 78%.

Dintre 32.967 voturi românești candidații naționaliști au primit 64% (21.135), iar adversarii 36% (11.832).

Regele Carol nu s'a dus la Ischl
Știrea, dată de noi cu zile înainte, că regele Carol al României nu va merge la Ischl, s'a adeverit acum. Ziarele ungurești o înregistrează de sigur cu adâncă mulțumire, putând să-și mai verse încă odată veninul pizmei ce poartă României. Drept motiv al renunțării regelui Carol de-a merge la Ischl se pretinde împrejurarea, că mulți membrii de seamă ai corpurilor legislative române, mahniti de goana îndreptată împotriva românilor din Ardeal la alegeri, intenționau să abțină pe regele la Ischl prin o petițiune provăzută cu »măi multe mii de iscălituri«. Regele Carol pentru a nu sfida sentimentul obștei, ar fi renunțat la călătorie și s'a mărginit a-l felicita pe monarhul jubilant într'o scrisoare particulară, în care ar fi declarat chiar, că în calitate de domnitor strict constituțional nu ar putea să facă altfel.

Corespondența domnitorilor e ferită prea bine de ochiul indiscret al presei, decât ca să ne mai putem îndoi de inexactitatea acestei informații menite să satisfacă pe »prietinii« perfiți ai României. În primul rând regretăm însă totuși noi că împrejurarea adusă drept motiv de zădărnire a călătoriei regelui Carol e necontrolabilă, căci dac'ar fi adevărat noi am fi cei cu adevărat mulțumiți de un gest de demnitate atât de frumos.

Ploaie de decorații. De ziua nașterii monarhului o ploaie de decorații s'a revărsat asupra monarhiei. Din belșugul ei însă nici un român n'a răcit prin ținuturile românești. La ce au și răcit! »Diplomații noștri« au bătuț prețiosul la porțile milostivirii ungurești, — ei ar ră-

În general, noi nu cunoaștem legile cari conduc viața părului nostru, cum îmbătrânește sau cum moare, de ce cade după unele capete și de ce, după altele, cari par că se găsesc în condiții egale, sfidează orice intemperie și orice vicisitudine a timpului și a vieții.

De altminterlea cine este în stare să explice pentru ce, părul care pune atâtea ani ce să piară culoarea, câte odată albește într'o noapte sau într'un ceas?

Se știe că nenorocita Maria Antoneta a înărunțit în câteva zile, înainte de tragica sa moarte pe eșafod.

Cassan citează cazul unei femei, Leclère, care citată ca martore într'un proces, a încărunit în câteva ore. Junius spune acelaș lucru despre un senior spaniol, când a aflat că o să fie decapitat.

Tot astfel s'a petrecut cu Ludovigo Sforza când a căzut în mâinile lui Ludovic al XII și al sirei de Saint-Vallier, tatăl faimoasei Diane de Poitiers.

Ion Libeny, condamnat la moarte pentru că a atentat la viața împăratului Austriei, a albit din tot în cele din urmă patruzeci de ore de viață.

Un lucrător englez, căzând depe un copert și a reușit să se agățe cu o mână de un burian: a au alergat și l-au scîpat la timp, dar în câteva ceasuri după aceea a albit.

Acelaș fenomen, produs de frică, pare că se întâlnește și la animale, căci Thompson citează cazul unei mierle, scăpate din ghiarele unei șici, căreia i-au crescut — în locul celor pierdute — pene albe.

pe din afară. Deșertăciunea decorațiilor e una din amintirile noastre cele mai dure. Dacă ar fi căzut vre-una pe pământul de sângele românesc, acest pământ ar fi ca de-o durere uitată, și s'ar fi tulburat liniștea înfricoșată a mormântului dela și-a celui din țintirimul unit dela Blaj...

Proces de agitație contra părinte-Lucaciu. Din Dorolți ni-se scrie: »In ziua de 16 I. c. s'au prezentat doi sergenți de gendarmerie din Ardușad, trimiși de procuratura regească din Sătmar, — la părinte-Constantin Lucaciu, preot în Dorolți, să-l ia interogatoriu în cauza »agitației« ce-ar fi săvârșit în turneul său de fotbal dat al partidului național în campania electorală trecută, în cercul electoral al Căminului. Este acuzat că în 29 Mai a. c. în biserica parohială din Borlești la înflăcătură naționalist paroch și archidiacon G. Lucaciu ar fi agitat în fața alor 150—200 de credincioși contra guvernului și contra sigurității publice.

Avem prospecte de un proces remărcabil de agitație cum a mai fost în Sătmar epocă proces de agitație din anul 1890, al căruia întelul Dr. Vasile Lucaciu.

o nouă zală în lanțul aurit al împărașii propovăduită de Héderváry, Tisza și alții.

Guvernul se identifică cu Erösdý. Eriștii amiază la orele 5, prefectul comitatului Murmuș Erösdý Sándor a fost primit în audiență de către ministrul de interne contele Khuen-Héderváry, cărui l-a prezentat demisia sa din funcția de prefect.

Contele Khuen Héderváry n'a primit demisia prefectului său credincios, ci l-a avizat să-și continue activitatea în direcția începută, asigurându-l de toată încrederea și de tot sprijinul guvernului.

Procedul juriului de onoare, care sub președinția contelui Károly Gyula (bine cunoscut și de românii de pe vremea când era prefect al comitatului Aradului) l-a discalificat pe Erösdý —

Din experiență să știe că albirea părului iese dintr-o înclinație cu mult mai ereditară. Sânt familii întregi în care bătrânii ninsorei pe ca, pe când alte familii albe se pătrăsc de vrăsta de 20 de ani. De altfel se știe că supărrăile și grijile îndelungate, munca intelectuală, dragostea, durerile continue de cap, pierderea abundenței și dese de sânge, grăbesc albirea părului, care este în opoziție cu calvitia, și se știe că, capetele pe cari ninge de vreme, conservă părul.

Ori cum ar fi, nu se poate oprî să albească părul, se poate întârzia aceasta conservându-l prin temperanță, prin moderație în totul, și prin loțiuni dese cu apă proaspătă, în care se pune puțină chimă adevărată.

Dar odată albît, părul nu mai poate lua culoarea sa primitivă, decât cu vopseli, de păr, cari se pot recomanda de nici un medic, toate acestea rele și dăunătoare.

Un bărbat, sau o femeie, care pentru ași asigura etatea își vopsește părul, nu este demn de stima nimănui, căci reprezintă ipocrizia și înșelăciunea în picioare. Și a avut foarte mare dreptate Archidam, regele Spaniei, când a apostrofat ambasadorul Coens, care se prezentase înaintea sa, cu părul vopsit:

»Cum poți tu să-mi vorbești adevărul, tu ce minciuna pe cap?...»

Dr. P. Robescu.

e condamnat nu numai în cercurile politice guvernamentale, ci chiar și în cercurile cari nu au manifestat deosebite simpatii pentru guvern.

Pe Duminica viitoare s'a convocat la Tîrgu-Mureșului o mare întrunire publică, la care vor lua parte și mai mulți deputați guvernamentali, pentru a protesta împotriva acestei goane murdare.

Afacerea cavalierească la proporții tot mai mari.

Grațieri... Ziua de 18 August a fost o amară deziluzie pentru toți acela cari dela această zi așteptau o alinare a suferințelor. Jubileul acesta rar n'a fost prilej de o distribuție mai largă a grației împărătești... Numai 20 de condamnați s'au învrednicit de grație, între ei și vestitul fost deputat Hencz Károly care a omorât, în duel, pe contele Keglevich și a fost condamnat la 1 an închisoare de stat.

Un singur român e între cei grațiați, dl Ion Mihu, care petrece acum în Seghedin, condamnat pentru »agitație«, publicând în »Libertatea« un articol de revoltă despre atentatul mișeleșcă săvârșit împotriva pietri libertății din Blaj.

Dl Mihu a părăsit azi dimineața Seghedinul... și tovarășii de suferință.

Nu milă așteptăm noi, ci dreptate!

Principiul naționalității — în Rusia.

— Autonomie pentru ne-ruși. —

Cunoscutul publicist rus N. Durnovo publică în una dintre organele rusești mai de frunte, »S. Pet. Vedomosti«, un articol mai lung în care se ocupă cu chestiunea naționalităților, ajungând la concluzia că acordarea autonomiei naționale pe teritoriul ne-rușilor e o necesitate de stat.

Durnovo ia înainte de toate în apărare poporul finlandez împotriva veșnicilor acuze că ar fi »trădători de patrie«.

»O națiune — zice Durnovo — care veacuri lungi a fost credincioasă Rusiei și care i-a ridicat țarului Alexandru II un monument superb nu poate fi acuzată cu trădare de patrie! »Apoi continuă: »Lupta ce-o duc șovinii noștri împotriva tuturor locuitorilor ne-ruși ne este foarte păgubitoare. Pe Poloni i-am rusificat, cu forța, în așa măsură, încât astăzi un Polon care nu știe rusește e raritate. Dar toți acești Poloni rusificați sânt astăzi cei mai desinteresați luptători ai chestiunii polone în vestul Rusiei«.

În anul 1897 în aceste 9 guvernamente erau 14 milioane de Ruși, în anul 1909 erau 15 milioane; populația rusească s'a sporit, deci, cu 6%, în vreme ce populația polonă s'a sporit cu 85%, fără a mai socoti 500.000 de suflete pe cari i-a pierdut în aceste ținuturi biserica ortodoxă.

»Cu lozinca șovinilor »Rusia-Rușilor« întărim numai elementele ne-rusești. Dintre 160 milioane de locuitori câți are Rusia, 60 milioane sânt ne-ruși, cari nu vreau să fie rusificați. Lupta începută împotriva naționalităților ne-ruse nu ne va aduce nici o glorie și nici o cinste. Glorie și cinste e pot câștiga numai pe câmpul de bătălie sau prin o stăpânire blândă și dreaptă. Cine știe cu cine vom mai avea să ne războim și când vom avea nevoie de locuitorii ne-ruși. Cum își vor vărsa aceștia sângele pentru noi, când mereu le strigăm că pentru ei nu este loc în Rusia. Pentru țară și națiunea rusească ar fi mult mai util să se acorde ținuturilor nerusești o autonomie națională.

În cazul acesta n'ar mai ocupa loc în Duma rusească și Polonia și Finl și Litvani,

ci asupra chestiunilor rusești ar hotărî numai rușii. Dacă li-se vor acorda ținuturilor noastre marginase autonomii naționale — *ceiace mai curând sau mai târziu va trebui să se întâmple* — ne-rușii vor fi cei mai credincioși fii ai țării...«

Par'că ar fi vorba despre Ungaria și naționalitățile ne-maghiare din Ungaria.

Averea „Societății pentru fond de teatru român“.

— Date și lămuriri. —

De Dr. Nicolae Vecerdea, casierul societății.

»Societatea pentru fond de teatru român« își va ținea adunarea sa generală în acest an la 28 și 29 August în Reghinul săsesc. Afară de cauzele, asupra cărora se consultă și hotărăște în fiecare an, aceasta adunare generală va alege deastădată și noul Comitet, în deosebi și pe casierul, cari vor avea să conducă societatea în proximalul period de trei ani!

Membrul societății au așteptat și așteaptă cu drept cuvânt ca despre afacerile și chestiunile asupra cărora vor avea să se consulte și să hotărască în adunarea generală să fie informați și orientați din *bun timp*, adică dacă nu se poate deotată cu convocarea adunării apoi cel puțin cu vreo săptămână înainte de întrunirea acesteia. Această justă așteptare a fost scoasă la iveală și accentuată de repetite ori și din multe părți cu ocaziunea adunărilor generale din urmă. Ba s'a prezentat și ca cerere concretă și s'a reclamat.

Comitetul societății a rămas încredințat cu recunoștință față de membrii societății care au răspuns acestei cereri, ba a fost chiar căruia prezintă și s'a convins de necesitatea și a înțeles valoarea acestui lucru. Eu ca membru al comitetului știu, că acesta a și făcut totul ce i-a stat în putere, pentruca această justă și folositoare cerere să fie împlinită.

Cu toate acestea din mai multe și felurite motive și împrejurări a căror înlăturare n'a stat și nu stă în puterea sa, Comitetul n'a putut nici până acuma și nu poate nici de astădată să satisfacă această justă așteptare în timpul indicat și în mod oficial și în măsura cuvenită.

Acesta este motivul, care m'a determinat pe mine, ca în locul actelor și rapoartelor oficiale, să public datele ce urmează, cari deși nu au putut încă primi forma și caracterul oficial, totuși în fond sânt fapte și împrejurări absolut reale, cari și fără caracterul oficial conțin și oferă toate datele esențiale referitoare la averea societății și dau toate lămuririle necesare asupra felului cum a fost administrată, aceasta avere în anul acesta de gestiune 1909—1910.

Aceste date sânt următoarele:

1. Averea societății făcea la 30 Iunie 1910 cor. 497.420 04, din cari cor. 329.587 04 erau bani gata iar cor. 167.833 erau valoarea de inventar a mai multor acțiuni de ale băncilor românești, cari sânt prosperitatea societății.

Banii gata sânt plasați în depuneri de bancă făcute la vre-o 16 institute financiare românești și anume K. 167,324.62 cu 5 $\frac{1}{2}$ %; cor. 141.714.41 cu 6% iar restul cu 4 $\frac{1}{2}$ % și 5%. Depunerea făcută la Institutul »Albina« este numai de cor. 9951 și se fructifică cu 4 $\frac{1}{2}$ %.

În ultimul cinci ani, decând sânt eu casierul societății, această depunere a fost cam numai tot așa de mare și s'a făcut numai din cauza pentruca din ea să pot face momentan plățile necesare în numele și pe socoteala societății. Cauza care m'a determinat ca cu învoirea comitetului să prefer alte institute înaintea »Albinei« a fost și este diferența de 10|0—1 $\frac{1}{2}$ % din care a rezultat și rezultă un profit de vreo 3300—3400 coroane la an în favorul societății.

Efectele societății cari la 30 Iunie 1910, reprezentau 167833 cor. constau din 408 bucăți acțiuni și anume 369 bucăți acțiuni de ale Institutului »Albina«, iar restul sânt și acțiuni și mize de ale altor câteva institute financiare tot românești. Cu pri-

vire la acțiunile «Albinei» observ, că provin aproape toate din acele 70 bucăți, pe cari le-a donat societății noastre pe la anul 1880 ilustra și generoasa familie Mocsonyi și că la numărul considerabil de azi au ajuns în urma emisiunilor de acți făcute de «Albina» dela 1880 respective 1895 până acum, oferind acționarilor săi totdeauna numai pentru prețul nominal de 200 cor. acțiunile din nouile emisiuni! Societatea noastră a făcut, după părerea mea un lucru bun și cuminte când a optat la acțiunile ce i se cuveneau din toate emisiunile de până acum. Optările față de cele două emisiuni din urmă s'au făcut pe baza rapoartelor și la propunerile mele în calitate de casier al societății!

Ținând seama de faptul istoric, că după cursul de prin anii 1879—1880 primele 70 acțiuni la «Albina» nu reprezentau nici nominalul de 7000 fl. — 14000 ba doar abia pe jumătate din aceasta și considerând, că după cursul de azi o acțiune de «Albine» reprezintă cel puțin 440 cor., prin urmare 269 acțiuni «Albina» considerabila sumă de 162360 va trebui să admită și să recunoască oricând, că conducătorii societății noastre n'au greșit și nu greșesc, când s'au încrezut și se încred în viitorul și solidaritatea institutului «Albina».

2. În suma de K. 329587.04 bani gata se cuprind și »Fondul Dr. Ioan Mihai de K. 10.000» făcut din partea d-lui Dr. I. Mihai, generosul președinte al societății noastre. Acest fond este proprietatea societății, dar pentru scopul bine cunoscut se administrează și se fructifică separat de cealaltă avere a ei. La 30 iunie 1910 era deja de K. 10.483.39,

3. Afară de averea inventarizată la 30 iunie 1910 cu suma de K. 497420.04 indicată mai sus, societatea noastră mai posedă și un alt sol de avere, care constă din pretenziuni private, în considerabila sumă de peste K. 60.000 și pe care eu deocamdată nu o am luat în inventarul societății.

Cu privire la acestea pretenziuni dau următoarele informațiuni:

Adunarea generală ținută în 1908 la Oravița a hotărât ca §-ul 4, lit. a) din statute să se pună în aplicare și prin admiterea *obligățiunilor private*. Prin aceasta a creat și a pus în aplicare momentan atunci ea însăși o nouă modalitate de înscriere pentru membrii fondatorilor și pe viață, în virtutea căreia aceștia își pot achita taxele de K. 200 respective de K. 100 în rate anuale de câte 20 și 10 coroane, dacă până la achitarea totală dau obligații private după toate formele legale.

Astfel după această modalitate s'au înscris deja la adunarea generală din Oravița așa de mulți membri, încât suma de vr'o 7000 coroane obținută atunci ca rezultat material a constat aproape numai din pretenziuni de această natură. Dela adunarea generală din Oravița și până azi s'a continuat, îndeosebi la îndemnul și stăruințele dlui Aurel P. Bănuțiu, fostul bursier și acum directorul artistic, al societății, înscrierile după această modalitate în așa măsură încât până la încheierea raportului meu anual de pe anul administrativ 1910—1911 avem 88 membrii fondatori și 496 membrii pe viață, cu totul aproape 600 membrii de această categorie!

Dintre aceștia sânt 35 membrii fondatori, vr'o 134 membri pe viață, cari dela 1908 și până acuma n'au plătit încă nici o singură rată anuală de K. 20 sau K. 10 și astfel figurează ca debitori ai societății noastre cu întregile taxe de câte 200 resp. 100 coroane, în total cu K. 20.400. Ceialtați vr'o 53 membrii fondatori și vr'o 362 membrii pe viață au achitat câte una sau mai multe rate anuale de K. 20 și K. 10, dar au să mai plătească, la scadență se înțelege, că vr'o 41.000 coroane. Unii, partea mai mică din membrii de această categorie, au achitat deja taxele întregi, fără să se folosească de plățile în rate anuale!

Individual n'am dubitat și nu dubitez în voința de a plăti a acestor membri, iar fiindcă acestea obligațiunile private n'au fost și — după cum știu eu — nici n'au putut fi și nu pot fi controlate și apreciate și după *bonitatea lor economică*: eu

n'am introdus deocamdată în inventarul societății pretențiunile de vr'o 60.000. În schimb însă am făcut totul ce mi-a stat în putere, ca ratele anuale și eventual chiar taxele întregi să se achite la scadență în bani gata și astfel să se incorporeze averi pozitive. În scopul acesta am prezentat în raportul meu anual și o propunere, care dacă va fi primită de proxima adunare generală, va contribui mult la plățile regulate a ratelor anuale.

Luând în considerare și aceste pretențiuni presupunând că din cel mult vr'o 15% sânt dubioase și nefacasabile: s'ar putea zice fără exagerare, că întreaga avere a societății atinge deja suma de K. 550.000.

4. Comparând starea de K. 497.420.04 dela 30 iunie 1910, cu numerar de 329.587.04 și efecte de K. 167.833, cu starea dela 30 iunie 1909 de K. 451.798.29, cu numerar de K. 304.739.29 și efecte de K. 147.059 aflăm că averea societății s'a sporit în ultimul an în numerar cu K. 24.847.75, în efecte cu K. 20.774, în total cu K. 45.621.75. La acest spor a contribuit fondul creat de dl Dr. Ioan Mihai și cele 53 acțiuni «Albina» optate din ultima emisiune de acțiuni cu vr'o 22.000 coroane.

Ziua împăratului.

Aniversara nașterii împăratului a fost serbată în toată monarchia cu sinceritate și căldură. Ca un patriarh uitat de vremuri, bătrânul nostru împărat e dornic azi de o clipă de liniște și a preferit să petreacă o zi, atât de rar dăruită muritorilor, în cercul intim și cald al familiei sale auguste, bucurându-se de gălăgia nepoților numeroși.

Capitala împărăției, bătrâna Vienă, care a ocrotit toate bucuriile și toate durerile domnitorului ei iubit, din frageda lui vârstă și până la această limită depărtată a vieții omenești ce a atins, a îmbrăcat o înfățișare sărbătorească. Splendidul Ring e pompos pavoazat și o pădure de steaguri fâlfăie, umflate de o însuflețire nefățărâită pentru împărat. Răzbubuit de tunuri vestește simbolic puterea supremului cap al armatei și clopotele bisericilor dau întregului svon armonie de mare și aleasă sărbătoare.

Și armonia sărbătorii tremură în văzduh, revărsându-se departe peste largul împărăției și nimic nu o tulbură și nici un geamăt al milioanei fără stea nu săgetează liniștea solemnă a zilei aniversare. Azi s'au închis ranele, azi au amuțit pe o clipă durerile în sufletul popoarelor robite...

Sărbătoarea familiară din Ischl.

Ni-se anunță din Viena: Orașul întreg a veghiat ieri până în orele târziu ale nopții, cuprins de o vrajă de sărbătoare. Azi dimineață, la orele 9 și jumătate, fetele împăratului, dimpreună cu soții și copiii lor au venit ca să felicite pe împăratul de ziua nașterii lui. Era de față:

Principele Leopold de Bavaria, principesa Gizella de Bavaria, principii de Bavaria, Gheorghe și Conrad, archiducele Frantz Salvator, archiducesa Maria Valeria, archiducesa Elisabeta Francisca cu copiii, archiducele Iosif, archiducesa Augusta, archiducele Iosif Francisc, principele Albert Turn-Taxis, principesa Margareta Turn-Taxis, principesa Elisabeta de Windischgrätz, contesa Elisabeta de Seefried și contele Otto de Seefried.

La orele 9 împăratul a ascultat liturghia capela castelului de vară, slujită de episcopul Mayer. În vremea aceasta au avut loc la băi de filărie minerilor și ale societăților veteranilor.

Aniversara în Ungaria.

În Budapesta s'au slujit liturghii solemne. Pe câmpul istoric numit »Vémezők» a avut loc revista trupelor din capitală.

În toate bisericile românești s'au slujit de asemenea liturghii pentru împăratul.

Acensiunea aviatorului Warchalowski.

Ni-se telegrafiază din Viena: Azi după amiază la orele 5 și 20, aviatorul Warchalowski a făcut o ascensiunea, în cinstea împăratului. A plecat din Wienerneustadt spre Viena, unde a făcut mai multe virajuri de-asupra bisericii sfântului Ștefan. La orele 6 și 50 s'a întors apoi iarăși Wienerneustadt.

Guvernul și aniversara.

Contele Khuen a dat azi în onoarea împăratului un mare prânz de gălă, la care a invitat pe reprezentanții autorităților politice, civile și bisericesti din capitală. Între alții și pe proclamatul protopopul gr. or. român Gh. Bognevici, pe patriarhul sârb Lucian Bogdanovici etc.

Înainte de amiază contele Khuen a primit de la legațiunile diferitelor așezăminte culturale din capitală și din provincie.

Aniversara în București.

Din București ni se telegrafiază: Colonia austriacă și cea ungară din București a serbat cu solemnitate aniversara împăratului Iosif. La legația austro-ungară a avut loc un prânz de gală, fiind invitați onorații din capitala română.

Scrisoare de Duminică.

— »Domnul care intervine. —

În viața noastră socială, în literatură ca și în politică începe să se contureze tot mai pronunțat »Domnul care intervine». E un tip, care trebuie prins de autorii noștri dramatici — doar avem o societate a autorilor dramatici români — în Ardeal specimenul nu este încă pe deplin cunoscut. Viața noastră este de așa fel, încât »Domnul care intervine» are deocamdată un rol neînsemnat. Cel mult când este vorba de acordarea unei burse pentru cutare băiat de țară care are păcatul de a fi deștept, tipul își face apariția. Une-ori îl vezi și pe la consistoarele bisericesti, când este vorba de contestarea unei alegeri de preot sau învățător, când este vorba de destituirea unui cântăreț de strună sau a unui paraclisier. Să sperăm că, cu înmulțirea aderenților creștinescului partid moderat, conflictul acestui partid vor începe a avea trecere pe lângă delferții funcționari dela ministerele din Budapesta. Și atunci văul de negură care plutește încă în jurul »Domnului care intervine» se va sparge și noi vom avea plăcerea de a-l vedea în toată realitatea lui.

Cu totul altfel stau însă lucrurile aici, în România. În Capitală, »Domnul care intervine» are un rol covârșitor. Fără el nu se face nimic.

REYAY és BENEDEK

— stabiliment de articole bisericesti —

BUDAPEST, IV. Váci-utca 59.

Se expediază pentru prețuri solide aranjamente complete pentru biserici, odăjdii, prețuri, stihare, potire, policandre și candelabre, cădelnițe, iconostasă și icoane sfințe etc.

Lucrează iconostasă, altare, jertovnice, amvoane, icoane portative etc.

Prețurent, preliminar, sau desemnuri se trimit la dorință.

de el nu poate să ajungă nimenea acolo
cede că vrednicia sa l'ar putea susține.
talentele nu se pot determina.

tânărul Popescu să ia o slujbă? »Dom-
care intervine« este în rolul lui. Tânărul Po-
va trebui să facă mai întâi cunoștință cu
»domnul care intervine«.

il va prezenta apoi importantul per-
care îl va primi c'un zâmbet de pro-
și să arate importanța de care dis-
va oferit scaun, dacă fumează, îl va oferi
și-l va asculta cu răbdare de mucenic
la sfârșit.

că tânărul Popescu este bălat care a avut
năcazuri în viața sa. Și ține cu tot prețul
sună pe »Domnul care intervine« în curent
sua viața lui.

asta își trage mâna prin păr, tușește din
în când, apoi caută o carte de vizită și-l
tânărul Popescu recomandația cerută. A-
a avut efect și »Domnul care intervine« e
făcut.

»Domnul care intervine« este indispensabil la
reviste. El este prieten cu directorii, cu-
pe toți scriitorii mari, e per tu cu edi-
șile cât se plătește coloana de tipar, e în
să se pronunțe asupra valorii unei nu-
A citit ceva din Zola. Știle de voiajurile și
urile lui Goethe și locul unde Oscar Wilde
doarme somnul de veci.

aparte, într'un colțisor de mansardă, tânărul
Popescu, la măsura lui de brad își cetește cu
tare cea mai nouă poezie. E un acostih pe
la rupt din sufletul lui de june înamorat:

Tu dai avântul lirei mele
Eterne cântece să cânte,
In ochii tăi porți altor
Unor cântece semn înfrânt.
Băgând fiori în pieptul tău,
Eu sunt prin tine renăscut,
Stea căutată-atâta vreme,
Ce abia acum ai apărut!..

nele poet Niculescu ar fi fericit să-și vadă
poezia tipărită într'o revistă. Ce succes ar avea
la biblioteca Clotildă cu ochii așa de vorbareți.
nu-l cunoaște nimeni. Nimeni n'are încre-
în talentul lui. Și poezia e frumoasă. E con-
despre asta. Dar cum s'o public? Din această
nemă îl salvează »Domnul care intervine«.

El la versurile, le cetește, dă din cap, aprobă
— le bagă în buzunar. A doua zi se întâl-
te cu cine știe el. Și versurile apar dacă nu
corpul unei reviste, cel puțin la poșta redac-
care de multe ori dă senzații de fericire atâ-
tineri începători. Peste câțeva vreme junele
poet Niculescu va întâlni pe »Domnul care in-
tervine«, îl va saluta frumos și îl va mulțumi în
privite alese pentru marele serviciu ce i-l'a făcut

și să-i da posibilitatea să-și expună ca într'o vi-
zită caldele sentimente ce-l înfierbântă sufletul.
Al un proces? »Domnul, care intervine«
cunoaște pe avocatul. Poate să-și amâne termenul
judecătoresc. Poate să-și scoată dela greșelile actele
pe care le dorește. Cuvântul lui are trecere. E
indispensabil, fără de care mașinaria vlei
sociale, politice și literare ar sta în loc.

Vrei să aranjezi o expoziție? Sărman pictor, nu
te bizui pe talentul tău. Nimenea n'o să te cu-
noască. Du-te la »Domnul care intervine«. El e
prieten cu toți criticii de artă, el poate să facă să
vorbească despre tine în termeni favorabili. El

și îl garantează succesul. El este acela, care așează
temelia gloriei tale de mâne. Prin el se va impo-
dobi fruntea ta cu laurul pururea verde.

Vrei să pleci în călătorie? Adresează te la »Dom-
care intervine«. Tot așa de vrei să te însori, de
vrei să te sinucizi.

În schimb, pentru serviciile sale, »Domnul care
intervine«, cere dela cel ce l-a consultat o totală
nimicire a personalității lui. În caz de nevoe, o
supunere oarbă. Îi pretinde că atunci când îl va
înjura să tacă. Iar de cumva păcatele îl va pune
să răspundă, »Domnul care intervine«, îl dă de
gol în public, arată serviciile ce i le-a făcut și
»intervine« iară.

— Am să intervin la secretar să l dea afară.
Eu am trecere. Pe mine mă cunoaște. Intervenția
mea...
Celace e Don Juan în romanele de aventuri
amoroase, acela este »Domnul care intervine« în
viața noastră. Lăudăros, umilit față de cel mari,
pretențios față de mici, disprețuitor față de ori și
ce părere, ca un copil mic de cunoștințe, foarte
spilcuit, dar foarte nesuferit în același timp.

Noi în Ardeal și Ungaria nu-l cunoaștem. Dar
în curând el se va contura tot mai pronunțat.
Trebuie să luăm măsuri din vreme în contra lui.

I. U. Soricu.

O vizită împărătească.

Prin anul 1858, împăratul nostru a făcut o vi-
zită Prințului Știrbey, la Căineni, lângă vama Tur-
nul-Roșu

Împăratul a plecat însoțit de mitropolitul Șa-
guna dela Sibiu și, cum pe acel timp nu era li-
nie ferată până la Căineni, s'a făcut o călătore-
le în trăsură pe drumul țării care era foarte bun.
În fiecare comună poporul l'a întâmpinat ca pe
un monarch.

Cea din urmă comună în drumul spre Turnul-Roșu
este Șelimbărul, un sat frumos și sesc, și la o
parte o mică colonie de țigani roșii.

Aci sașii l'au întâmpinat pe împărat cum nu
s'a mai putut de bine și primarul, un anume
Iosef Franz Keil, s'a pregătit din ajun cu un
discurs pe care avea să-l rostească înaintea
împăratului.

Țigani văzând că sașii fac mare pregătire, nu
au stat nici ei cu mâinile în sân, ci s'au sfătuit și
ei să iasă la drum să vadă ce va fi. Ei nu știau
nimic de trecerea împăratului pe la ei, doar din
auzite, că vin domni mari și mulți pe acolo.

Ziua mult dorită sosește, sașii toți cu mic cu
mare s'au strâns înaintea primăriei, care este în
drumul țării, iar țiganii s'au strâns în capătul
comunei la un pod, peste care trebuia să treacă
monarchul cu suita.

La oprirea monarchului înaintea primăriei co-
munale, corul junaților (junilor sași) cântă imul:

»Doamne ține și protege
Patria și pe împărat.«

și îl termină cu un »hoch« săsesc mai înalt ca
turnul bisericii, apoi primarul cu pălăria în mână
de pe un pedestal de lemn construit anume își
incepe discursul cu vorbele:

»Măestate! venirea d-voastră pe la noi să ase-
mână cu lotul cel mare dela loterie și — ioc, —
i-a încetat graiul, s'a fâstăcit bietul sas de emo-
țiune și n'a mai putut rosti decât cuvintele:

»Eu sunt primarul acestei brave comune și
mă numesc Iosef Franz...

Împăratul văzând pe sas încurcat de emoțiune
îi zice: »Dacă pe tine te cheamă Iosef Franz
să știi că pe mine mă cheamă Franz Iosef« și și-a
continuat drumul spre Vestem.

La ieșirea din comună erau strânși țiganii, dar
nu s'a mai oprit să asculte și aici vre-un discurs,
ci a mers mai încet ca să poată fi văzuți și de
neamul lui Faraon. Țiganii se uită și ei mirați
și nu cunoșteau decât pe mitropolitul Șaguna,
Ca să nu fie mai pe jos de sași, au voit să strige
și ei un »Trăiască Șaguna«, dar i-a luat gura pe
dinainte, că în loc de trăiască Șaguna, ei au strigat
din baierile inimei:

»Trăiască Șugacana«.

După Șelimbăr a doua comună în drumul țării
este Vestemul, comună locuită exclusiv de români
grănițeri. Acești locuitori mai sfătoși ca alții și-au
înșirat avutul lor dealungul drumului țării, o turmă
frumoasă de oi, cu o stână improvizată ad hoc,
cu ciobani și bine înțeles cu măgarul nelipsit
dintre oi.

Și aici ca și la Șelimbăr, după o cântare a ele-
vilor din școală, începe primarul cu discursul
pregătit din ajun, dar abia rostește cuvintele:
»Înalțate Împărate« și măgarul care era legat de
gardul dela stână începe a sbiera. Împăratul auzind
această coincidență, cu sânge rece zise:

»Dați-vă rând că nu vă pot înțelege pe amân-
doi deodată« și și-a văzut de drum neavând
timp de pierdut.

De atunci a rămas vorba la Vestemeni, că
primarul lor a vorbit cu împăratul, vorbă nu toc-
mai de laudă pentru ei.

Împăratul a trecut apoi prin comunele Tâlmaci
și Boița, dar nu s'a mai oprit, fiind plictisit de
asemenea discursuri.

Această vizită împărătească s'a uitat de mult,
numai vorba slabă a rămas și după 25 de ani
vestemenii și-au dat iar în petec.

Comuna Vestem era în proces cu comuna
vecină Tâlmaci pentru niște pământ de pășune,
un proces care a durat aproape 25 de ani. În
fine după multe alergări și cheltuieli, vestemenii
au câștigat procesul și să vorbește că cu această
ocasiune statul s'au decis se trimite pe
primarul și notarul comunei la Viena ca să au-
torească împăratului pentru dreptatea ce li s'a
făcut.

Se că zice pentru întâmpinarea cheltuielilor de
drum li s'ar fi votat din lada satului la fiecare
câte 20 zloți.

Dar unde să te duci tu la Viena cu 20
zloți abia îți ajunge să faci un pui de chef aici
în vecini la Sibiu, nu la Viena. Era cât p'aci să
refuze primirea acestei diurne, dar s'au socotit,
că ce'i în mână nu'i minciună, au pus banii la
chimir, în o bună dimineață au vestit pe comi-
tetul comunal că se duc la Viena să mulțu-
mească împăratului și au și pornit, dar Viena s'a
mutat la Sibiu și aici primarul cu notarul și-a
luat un țaraf de lautar și au tras un chef de se-
ară până dimineața când s'au înapoiat lefteri
acasă.

Au trecut câteva zile și nimeni nu i-a luat la
socoteală ce au făcut prin Viena și ce le-a zis
împăratul. Ei au crezut că au scăpat la început,
dar în primul consiliu comunal au trebuit să se
răfuiască de misiunea ce li s'a dat. Întreg con-
siliul s'a pus cu gura pe ei și au început să'i
descoasă, că ce făcea împăratul și cum i-a primit.
Nici primarul și nici notarul nu erau proști, re-
pede s'au răfuit că le-au spus pe scurt:

»Pe împăratul nu l'am găsit acasă, era plecat
la vânătoare, cu împărăteasa nu am putut vorbi,
dânsa era în bucătărie, i-am auzit numai gura,
se certa cu servitoarea și am întreat pe portar,
că nu am putea vorbi cu împărăteasa, și el ne-a
spus ca să plecăm acasă că e supărată, servi-
toarea a spart sticla dela lampă și acum nu te
poți apropia de bucătărie.« Consiliul comunal a
luat cunoștință de cele zise de primar și notar
și le-a dat descărcarea cuvenită.

De pe la noi.

Numai trebuie să vă comandați mobile din Budapesta pentru că dela **Székelly și Réti**
fabricanți de mobile în Marosvásárhely,
capătă garnitură întreagă din lemn masiv pentru aranjarea dormitoarelor și constă din:
dulapuri, 2 paturi, 2 dulapuri de noapte cu marmoră, 1 spălător cu marmoră și cu oglindă pentru suma de **360 coroane**.

Tot aceeași cu toalete în 3 părți **400 coroane**.
Pentru economisire în spese de transport, pentru că întreaga garnitură se expediază franco conform tocmeii separate, în oricare parte a Ardealului.
Propoziția la dorință prezentăm în persoană bogata noastră colecție de mostre și servim cu prospecte și cu deseme. — Să fim atenți la firmă.

Scrisori din București.

Duelul dintre d-nii I. U. Soricu și I. Scurtu. — Măsuri în contra holerei. — Pătania unor romantici. — Bucovinenii în România. — Un jubileu regal.

București, 3 August.

Correspondentul din București al unui ziar unguresc ar scrie: Urmările discursului lui Tisza. Un duel la București. Doi ziaristi români, în discuția lor asupra acestui discurs, au ajuns la duel etc..

Da. Azi a avut loc duelul cu pistolul între domnia I. U. Soricu, redactor la ziarul «Vitorul» și Ion Scurtu, redactor la «Seara». Antecedentele sânt cunoscute cititorilor «Tribune». Căci polemica între cei doi ziaristi a ținut dela 7 iulie și până la sfârșitul lunii. A fost un spectacol dureros să asisti la acest duel de vorbe, de atacuri zilnice, în cari nu se mai ținea cont de nimica, fiecare adversar atacând tot ce credea că e vulnerabil la celălalt.

De ce? În definitiv chestia ar fi asta: Domnul Scurtu îl acuza pe domnul Soricu că n'ar fi fost destul de violent față de faimosul discurs al contelei de Oeszt. Acuzatul îl răspunde că cele scrise de dânsul n'au fost înțelese. De aici clarta. Când în «Tribuna» a apărut articolul din «Vitorul», domnul Soricu a fost acuzat de «mistificări rușinoase». A urmat desmințirea. Domnul Scurtu declară că acea desmințire «a fost stoarsă prin milogeli». Elemente noi intervin în discuția, care devenise plătisitoare. În urma scrisoarei deschise a domnului Scurtu, domnul Soricu a trimis acestuia martori pe dd. Victor Andru și S. Dragu.

La rândul său dl Scurtu și-a constituit martori pe dd. Căpitan Pălineanu și P. Locusteanu. Incercările de a rezolva conflictul pe cale pășnică au rămas fără de nici un rezultat.

Duelul urma să aibă loc Luni la orele 5 după amiază, la Băneasa. Poliția prinzând însă de veste, a sosit tocmai atunci la fața locului, oprindu-i a se bate. În urma stăruinței combatanților s'a ales alt loc. Și cei doi adversari, asistați de secundanții lor și de medici, s'au întâlnit azi, la orele 7 dimineața pe câmpul dela Văcărești. Au schimbat două focuri de pistol fără de nici un rezultat. Incercările martorilor de a împăca după aceasta au rămas tot fără de rezultat.

Ei au declarat că nu se împacă.

Acestea ar fi urmările imediate ale discursului «impaciunitor» al contelei Tisza, despre care s'a vorbit așa de mult cu ocazia încheietei polemicii. Probabil ziarele ungurești vor lua notă cu satisfacție despre acest duel. Contele Tisza se va felicita. N'are de ce. Nici unul dintre combatanți nu l-a apărut pe el. Ci fiecare și-a apărut convingerea că el e lovit mai tare în argumentele invocate de contele ungar. Așadară...

Unele ziare, alarmate de proporțiile pe cari le-a luat holera în Basarabia, în dorința lor de a preveni acest flagel, au mers poate prea departe. Lumea întreagă era alarmată. De acela ministrul ad interim de interne dl V. Morjun a ținut să arate reprezentanților tuturor ziarelor din București măsurile luate de direcția serviciului sanitar și să arate că în adevăr, grație măsurilor luate, până acuma nu e nici o primejdie. Iată măsurile luate:

În județele dinspre Basarabia, Dorohoi, Iași și Botoșani va funcționa un inspector, iar în județele Covurlui, Tutova și Fălciu doi inspectori. Aceștia vor vizita toate satele și cătunele din județele respective, să ia măsuri pentru absolută păstrare a curățeniei, interesându-se de aproape de ori și ce caz suspect.

Inspectorii aceștia, în tot timpul cât se vor mai semnala cazuri de holeră în Basarabia, nu vor putea părăsi județele respective. Marii proprietari, precum și locuitorii cu dare de mână ai satelor au fost rugați să ajute pe cei săraci la păstrarea ordinelor date în ce privește curățenia.

Ministrul de interne a asigurat pe ziaristi că nu s'a cruțat nimic spre a feri țara de primejdia holerei. A cerut deci dela dânsii să nu se alarmeze, ca să nu alarmeze publicul, contribuind în chipul acesta, în mod indirect la o sumă de pagube, pe cari țara le-ar suferi.

De altfel vremea s'a răcorit în timpul din urmă și, după cum se știe, această epidemie se întinde repede mai ales când sânt călduri mari. Pentru România deocamdată nu e nici o primejdie.

Ziarele au larăși un subiect frumos: Fuga a doi tineri îndrăgostiți, cari au plecat din Iași, dela casa părinților lor, la târgul Neamț. Bieții băeți, pe cari familiile lor nu voiau să i vadă nici odată la olaltă! Au avut la ei doar suma de 200 de franci. Și cu banii ăștia credeau căși vor putea aranja viața astfel, încât să nu simtă nevoia! El e elev la conservatorul de muzică și artă dramatică, ea o fată eșită de curând din pension care vedea în adoratorul ei pe marele artist al viitorului. Cât de frumos îl va fi privit ea în visurile ei copilărești! Dar visurile s'au stins repede. Și cel doi tineri isprăvind banii, au apelat la preștii familiilor lor. Aceștia s'au îndurat de au înștintat pe părinți, cari la rândul lor, prin intervenția poliției au adus acasă pe fugari și visurile romanticele copile se vor fi întunecat poate pentru totdeauna în urma lecției date de ursuzii, dar mult mai cuminiți bătrâni.

Primirea care s'a făcut fraților bucovineni, cari au întreprins un turneu mai lung prin România, a fost cât se poate de călduroasă. Peste tot unde membrii societății *Lumina* au ajuns ei au fost întâmpinați cu adevărată dragoste de frate. La Ploiești ei au fost primiți într'un adevărat triumf. De asemenea și la Brăila, unde se află acuma. De altfel trebuie să ne bucurăm de această solidaritate, care se accentuează tot mai mult între Români. Până acuma de regulă numai frații din regat mergeau să vadă sfântul mormânt dela Putna. Acum, când luptele lor sânt atât de încordate, prin cucerirea țării românești, frații din Bucovina nu vor putea decât să și câștige indemnuri pentru lupta lor. Ce bine ar fi dacă și societățile corale din Ardeal și Ungaria s'ar obișnui să vie cât mai des în România. Cheltuielile s'ar putea ușor acoperi cu sumele încasate din concertele ce le-ar da prin diferitele orașe. Dar ce rezultat moral frumos ar avea pentru întărirea simțului unității noastre sufletești.

Regele Carol încă dela 1880 este proprietarul regimentului 6 de infanterie din armata austriacă.

Cu ocazia aniversării de 30 ani dela acea dată, dl căpitan Fischer, atașat militar pe lângă legățiunea Austro-Ungară din România, a prezentat Regelui Carol un superb obiect de artă, ca dar din partea ofițerilor aceluși regiment. Acest obiect consistă dintr'o admirabilă casetă de agată și bronz aurit, surmontată de o statuie reprezentând port-draperul regimentului. Pe o parte a casetei se află, în relief, armele României, surmontate de coroana Regală, iar pe cealaltă parte armele Casei de Hohenzollern, pe partea dreaptă armele Austriei, iar pe partea stângă armele Ungariei.

Pe capacul casetei în interior se află următoarea inscripție în limba germană: «Ilustrul proprietar M. S. Regelui Carol I al României ca o dovadă de profund respect și de recunoștință, ofițerii regimentului 6 imperial și regal».

În interior pe capac se mai află gravate la stânga data de 1880, anul când M. Sa Regele a fost numit proprietarul aceluși regiment, iar la dreapta anul 1910, data jubileului de 30 de ani.

În interiorul casetei se află un pergament care conține felicitările și omagiile regimentului. În această casetă se găsește și o colecție de fotografii, între cari se remarcă portretul M. Sale Regelui, înconjurat de comandanții regimentului din anul 1882. Regimentul a luptat alături cu Prusienii în războiul în contra Danemarcel, în

urma cărui, provincia Schlesw'g-Holstein a anexată Germaniei. Se știe, că Regele Carol I a luat parte ca locotenent în acest război și a fost tat vit-jește.

Din străinătate.

Acordul româno-turc. Din Constantinopol se anunță: Menționând întrevăderii lui Hakki pașa, marele vizir, cu d. Al. D. vara, ministru de interne al României, primirea pe care i-a făcut-o regele Carol I, ziarul «Sabah» spune că acestea sânt un fericit augur pentru bunele rezultate cari le așteaptă Turcii mai cu seamă punctul de vedere al echilibrului balcanic.

O experiență de treizeci și patru de ani a dovedit că România e un element de pace în politica orientală. Această pace care nu nutrește nici o poftă potrivnică intereselor turcești, nu vrea să supuiască intereselor particulare echilibrul balcanic și reșele cari depind de acesta.

Pentru România, politica Europei centrale face parte din politica Europei orientale. A agita chestia constituirii puterilor actuale a Europei centrale înseamnă a agita pe aceea a echilibrului din Balcani. A agita pe parte acest echilibru de celalalt nu corespunde intereselor României.

Sforțările făcute de Sublima Poartă de cabinetul din București în vederea menținerii păcii și liniștei sânt de natură să dovedească în chip categoric că buna înțelegere a Europei orientale nu va deveni o problemă a manoperilor câtorva intriganți. Agitația celor două cabinete e un avertisment însemnat și înțeles pentru elementele nerespunzătoare.

Vrem să credem că autoritățile responsabile ale țărilor vecine nu aprobă agitația acestor elemente, cari le pun, într'o poziție supărătoare.

În acest caz, consolidarea relațiilor române va scădea dificultățile ce întâmpină aceste guverne în libertatea lor de acțiune.

În România, opinia publică a apărut prietenia turcească chiar înainte de demersurile între cele două guverne, iar opinia publică turcească primește cu bucurie și înțelegere prietenească a relațiilor noastre politice cu România.

INFORMAȚIUNI.

A R A D, 18 August n. 1

Din cauza sfintei sărbători a «Schimbării față» (Vineri) și a sărbătorii legale «Sfântului Iosif» (Sâmbătă), numărul următor al «Tribunei» va apărea numai Luni noaptea.

— O nouă piesă a lui Delavrancea Marele nostru scriitor și dramaturg Delavrancea a terminat și cea de a treia și a sa «Petru Rareș» care se va juca siunea viitoare pe scena Teatrului Național din București. Repetițiile ei vor începe la 15 August.

— Trei sute excursioniști turci în România. Ni-e scrie: Miercuri, la orele 12, în gara de Nord, cu trenul de Constanța

Pentru cumpărare
de
pălării pentru copii și domni

cel mai bun magazin e a lui

suc. EMMER FERENC
Weismayr Ferenc
Timișoara, centru, strada Hu

Atelier ardelean aranjat cu putere electrică pentru scobirea pietrelor și fabrica de pietrii monumentale

KRISTENBREIN TAMÁS és TARSA sculptor și măiestru pietrar.

Atelierul central al fabricii: **Kolozsvár, Dézsma-u. 21.**

Magazin de pietrii monumentale, fabricate propriu din: marmoră, labrador, granit, sienit etc. Kolozsvár, Ferencz József út 25.

Cancelarie Centrală:

Nagyszeben, Fleischer-gasse 17.

Filiale: Déva, Nagyvárad.

Picturi academice decorative propriu.

Adolf Gündisch pictor bisericesc și văpsitor de chenare

Saggasse 28. Sibiu-Nagyszeben. Bachgasse 8.

Se recomandă pentru împodobirea bisericilor în orice stil, altare, icoane, frescuri, prapori etc., apoi văpsirea a orice fel de firme atât din lemn, tichiea sau pânză, cât și cele mai frumoase firme de sticlă, deasemenea primește renovarea și colorarea radicală a iconostasurilor, stranelor, tribunelor et. marmorarea sau aurirea lor cu culori de aur veritabile, cari își păstrează fața. De-aseamenea se primește pe lângă prețuri culante, restaurarea artistică a tablourilor vechi.

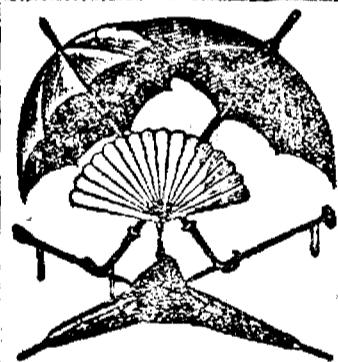
Comandele din provincie se efectuează: prompt și conștiințos.

Să sprijinim industria locală și din țară.

Fabricație proprie.

La o haină de primăvară sau vară se cere un cortel elegant și modern sau un **en-tout-cas.**

Firma:

Th. Schmidt

Sibiu (Nagyszeben) Reispargasse 7,

oferă cel mai bogat asortiment de modele admirabile și culori moderne frumoase, în execuție solidă, pe lângă prețurile cele mai ieftine. Serviciu solid. Reparaturile se fac ieftin și grabnic.

Comandele prin poștă prompt.

LIMONATA KRISTÁLY

se poate purta în buzunar, e cea mai ieftină și cea mai bună limonată.

Limonată contractată în praf. Se poate foarte comod purta în buzunar. O porție 6 fileri. O cutie pentru turiști cu 12 porții 80 fileri. - Face bune servicii în excursii la sporturi și militari la exerciții. Se găsește în orice prăvălie de delicatose și coloniale. Discompusă cu orice apă dă o limonată ireproșabilă. — O pregătește — — fabrica de limonată Kristály a lui — —

KERTÉSZ ERNŐ

farmacist în SZABADKA, 103 Tr.

Urmașul lui P. SORS
FRANZ AGNICSEK
Temesvár-Fabric, Dreikönig-G. 30-32.

Își recomandă atelierul său pentru ori-ce fel de **trăsuri și curelărie** pe lângă prețurile cele mai ieftine. Ori-ce reparaturi la trăsuri noi și vechi se efectuează repede și prompt.

PRIMA FABRICĂ LUGOJANĂ DE CEMENT ȘI BETONIZARE
INTREPRINDERE PENTRU EDIFICĂRI

Knott József

Fabrica:
în drumul Buzlașului
în fața casei de vamă.

Cancelaria de zidire:
Telefon Nr. 119.

În fabrica mea sunt aplicați numai indivizii cei mai buni de lucru din capitală și mă rog, că precum până aci, așa și de aci înainte să fiu cercetat cu toată încrederea. Primește toate lucrurile aparținătoare acestei branșe și susține o magazină bogată de cement pentru țevi, sârme, trepte de piatră, vâlăe, petrii la hotare, sămănătoare, fundamente la cuptoare, cruci la morminte. — Primește mai departe edificare și betonizare de poduri mai mari și mai mici, conduceri de apă, vaduri, padimentare de terase, prevederea pe din jos a pereților cu table de mozaic, precum și cu table de cement în diferite culori.

Vinderea în mare și mic a cementului — de Portland și Roman. —

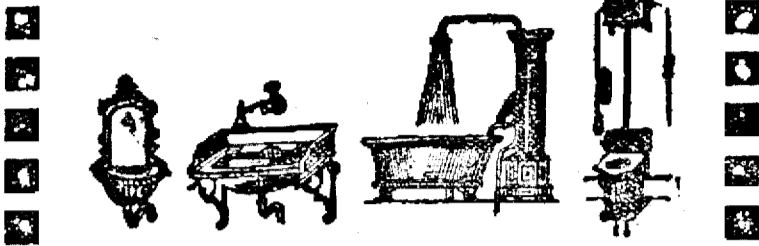
Pentru pregătirea și calitatea celor aici înșirate primesc și oferez garanție.

La dorință servesc bucuros cu planuri și preeliminări de spese.

BERNACSIK JOZSEF

caldărar și special
list pentru apaducte

Oradea mare · Nagyvárad, Kertu. 7.

Primește orice lucrări și reparații din acest ram, atât hărăgărie cât și apaducte. Recomandă atenții publicului și arhitecților, noua sa invenție brevetată și scutită contra înghețului, pentru spălarea latrinelor; invenția superioară celor asemănătoare, cari se află în circulație, pentru mecanismul ușor și aplicabil ori-unde. Am fost aplicat 10 ani ca primul monter la apaductul orașenesc din Oradea mare.

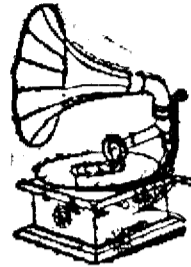
Mașini de scris IDEAL și ERICA

Gramofoaane

Mașini de cusut VERITAS

(fabricație proprie) deasemenea cele mai solide părți constitutive: panglici de culoare, hârtie de coplat, ace, plăci etc. se găsesc la specia
listul: **Barthelmie György**

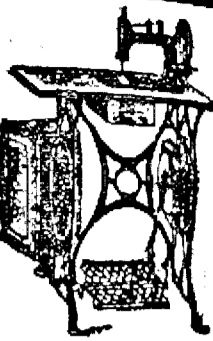
Brassó, Weisz M.-u. 23.

Cel dintâi și cel mai bine asortat atelier — — mechanic din Transilvania. — —

Atelier pentru reparat mașini speciale de scris, de ori-ce sistem și fabricație, deasemenea aparate mecanice fine etc.

Școală de scris cu mașina.

„Villa „Danilă Valușescu“

Herkulesfürdő — Băile Erculane

Edificiu nou uscat, în fața soarelui.

Aranjament modern pentru familii și persoane particulare.

Serviciu prompt

Prețuri moderate.

ROTH JÓZSEF

măstru de sculptură în piatră,

— Segesvár, Seilergasse —

Recomand on. p. t. public depozitul meu bogat și bine asortat de

Monumente de morminte, din diferită marmoră granit, syenit, labrador și piatră tare de arină, etc. cu prețurile cele mai moderate.

Mai departe mă recomand pentru executarea a tot felul de lucruri de zidărie, ce cad în branșa mea. Schițe și prelinare de spese stau fr. la dispoziție.

Intemeiată la 1880.

Intemeiată la 1880.

Prima fabrică de ciment, gips și teracotă din Seghedin—Szeged a lui

Landesberg Mór

= Anteprișă de asfaltare. =

Primește orice lucrări din acest ram, ca: terase, canalizări, instalări de burlane din ciment usucarea păreților umezi, pavare fabricelor ș a.

Plăci de marmoră și ciment

de diferite forme și culori în fabricație proprie.

Atelier de gravură lucrări de sculptură în ciment piatră artificială și teracotă.

Scări din marmoră artificială.

Bănci, Piedestale și Balustrade lustruite.

Mare asortiment de cuptoare din țiglă.

Material de edificat. Singur reprezentant al cimentului de Beocini, Românesc și Portland. Var în bucăți sau stins se trimite cu vagonul la orice gară.

Material pentru asfalt. Plăci de acoperit din asfalt.

Impletituri din trestie. Plăci de cătran.

Praf de piatră pentru frontispicii.

Material și țigle rezistente focului.

Păreți Rabitz. Țevi din beton cu brlu.

Țevi din conforment de piatră. Plăci de faianță.

Hoffmann Sándor

Arad, palatul teatrului.

== Au sosit toate noutățile de primăvară: ==

Materii admirabile în cele mai noue culori.

POSTAVURI

pentru talii.

DELINURI.

ȘALURI.

ROCHII de desupt.

CIORAPI

mai iefteni ca ori-unde

CONFEȚIUNI

pentru femei și fete.

ALBITURI.

PANZE.

BRODERII.

DANTELE.

ȘINOARE etc. etc.

TRUSOURI.

ADJUSTĂRI

(DECORAȚII)

pentru haine.

Rog să binevoiiți a privi

vitrinele mele.

cel mai vechi cel mai mare și cel mai vrednic de încredere
magazin de saci și pânze de dril.

Stori, găitane, mregi, pânze de in și cânepă,
 mii economice, fabricație proprie, tocuri pentru așter-
 ment de păr de cal împletit. — fabricație de storuri.

Tartane de lână și maltrapuri pentru
 cal, depozit de fabrică în covoare.

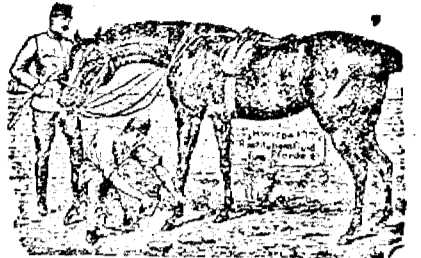
— Prospecturi de prețuri la cerere, se află la firma: —

Erdeleyi és Bácskai **Reich B. K. Fia és Tsa**
 paráru raktár ::
 Arad, Piața Andrásy Nr. 6. — Telefon Nr. 649.

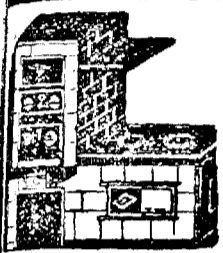
Abonați și răspândiți **TRIBUNA**

Expoziția generală din Paris 1900 „Grand Prix”.
Restitutions-Fluid de Kwizda:

este apă de spălat caii, brevetată c. reg.
 O sticlă costă 2 cor. și 80 fil. — De 40
 de ani se folosește în staulele de curte și
 alergări, în grajdurile mai mari ale singu-
 raticilor ca întăritor excelent, la înțepinirea
 mușchilor, etc. — La dresări are rezultat
 minunat, căci dă cailor putere, să biruie
 mai multă muncă. — Numai

având brevetele și învalișul sunt scutite prin lege. — Se capătă în toate
 farmaciile și drogeriile. Catalog ilustrat gratis și fr. Depozit princ. :
Franz Joh. Kwizda, farmacist, liferantul curții ces. reg. austro-ungare, reg.
 române și reg. Bulgare. Korneuburg bei Wien. — I.

Zorger György

lăcătar artistic și pentru clădiri
 Nagyvárad, Körös-utca 9.

pregătește orice lucrări din acest ram, cât și reparaturi ca
 scări, coridoare, cerdacuri, grilaje,
 căminuri, porți, ferării pentru portale
 și clădiri, deasemenea repararea și
 prefacerea caselor vertheimiane etc.

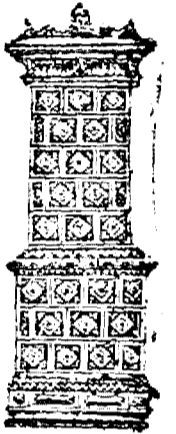
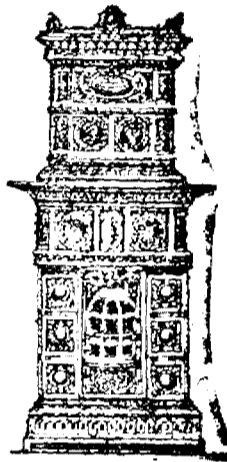
aranjament pentru — rle de metal aranja-
 mântelării și cășapli, mente pentru biserică
 basreliefuri, strungă- in execuție splendidă.

Desemnuri și prospecte se trimit gratuit.

Gustav Vilhelm prima fabrică de cup-
 toare și figuri de ghips
 înființată în anul 1862 și premiată în anul 1903 cu medalia de aur.

Nagyszeben, Wagner-gasse Nr. 5.

Își recomandă bogatul asortiment de
 cuptoare în cele mai moderne
 culori și forme, totasemenea gravuri
 ornamentale și sculptură în execuție
 promptă și conștiințioasă. Se fac tot-
 felul de reparaturi și reformări, ince-
 pând dela 10 Cor., pe lângă garanție.
 Cliențela din Alba-Iulia și provincie
 dorind a o câștiga pentru totdeauna, va
 avea favoruri în ce privesc prețurile, atât
 a cumpărături nri cât și la reparaturi.

FUNKELSTEIN JÓZSEF
ARAD, str. Petőfi (casa Bing).

Cumpără în cantitate mai mare ori mai mică:

sămânță de trifoiu roșu

și

lucernă.

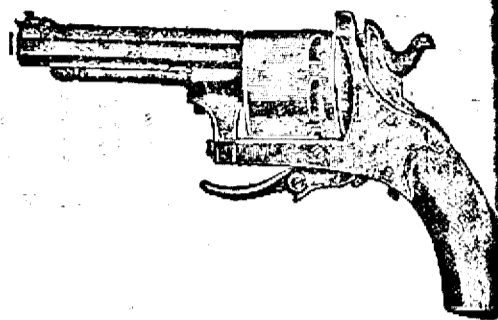
Tot aci se află se vânzare semințe de trifoiu ungu-
 resc și lucernă fără mătasă precum și sămânță de
 mohor semințe examinate și sigilate de institutul reg.
 ung. pentru examinarea seminței din Budapesta. ■ ■ ■ ■

Frații Burza

Nr. telefonului 604.

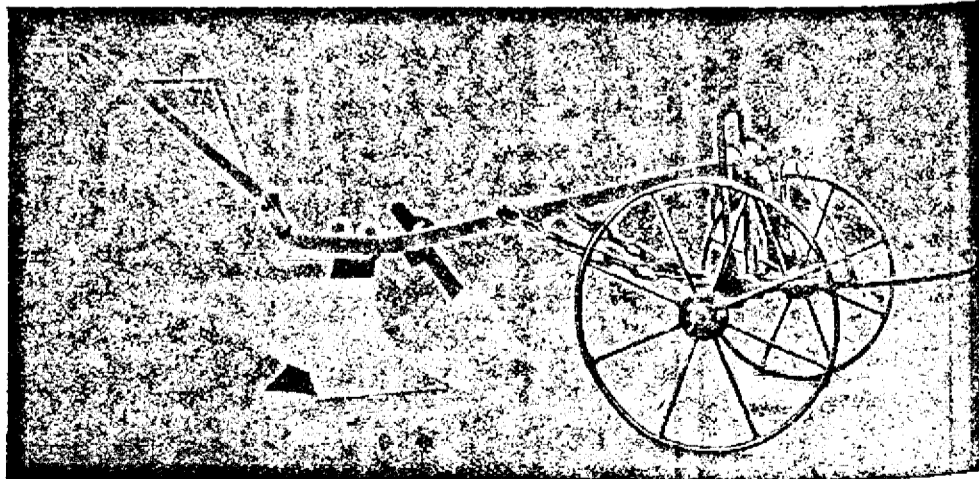
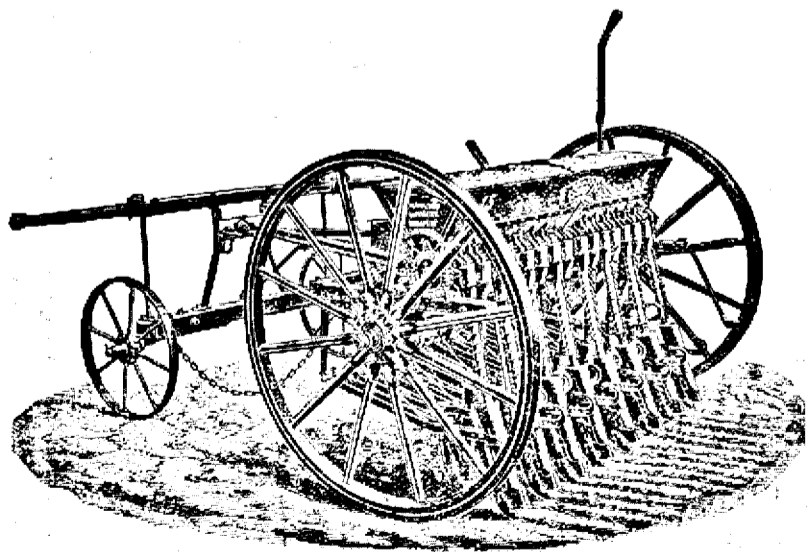
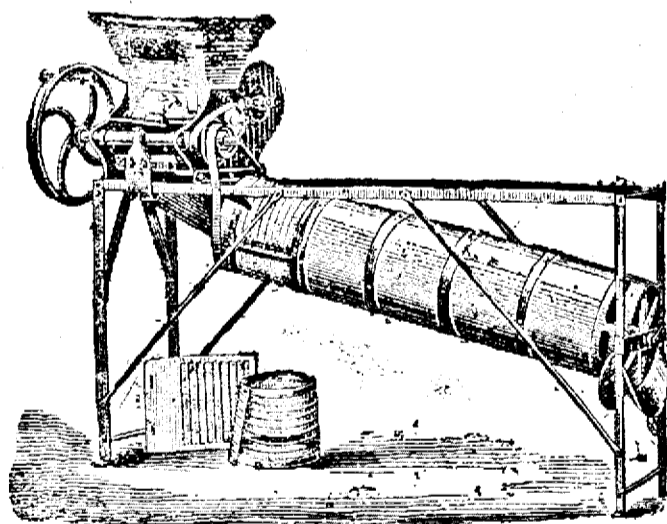
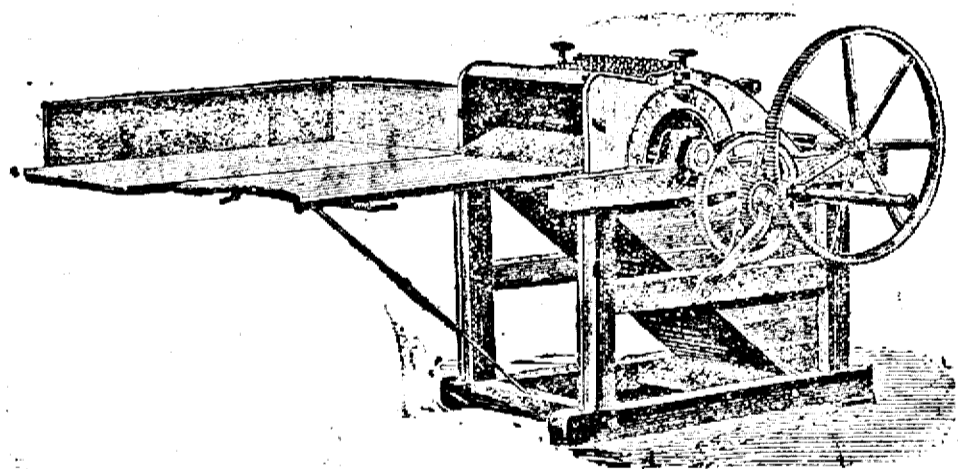
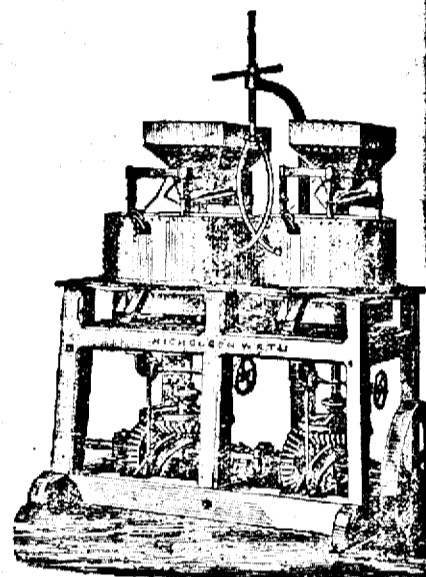
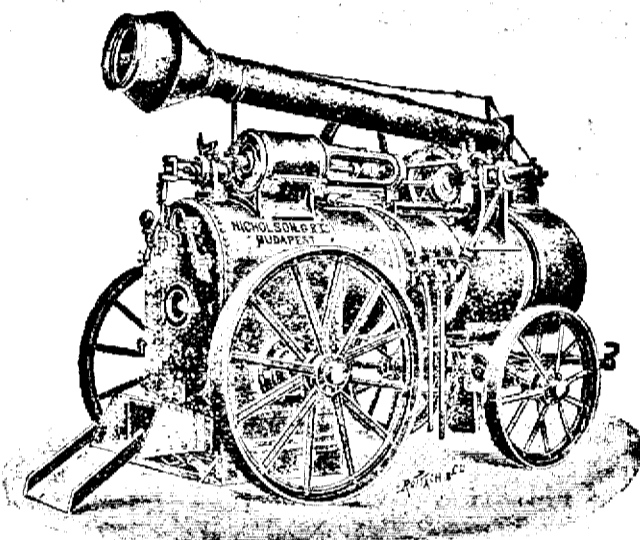
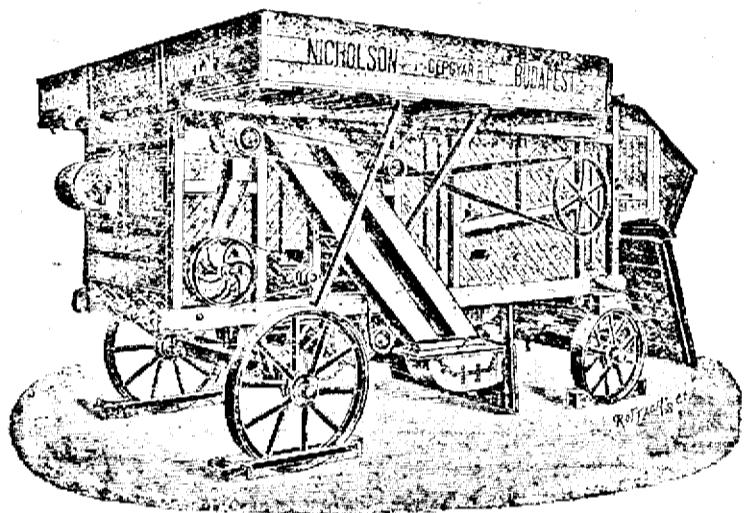
Cea mai mare firmă românească din Ungaria.

Arad, Boros Béni-tér 1.

Recomandă magazinul lor bogat asortat de **ferării, arme** și tot-felul de **mașini agricole** cu prețurile cele mai moderate și pe lângă plătire în rate. Catalog trimitem gratuit.

Agentura generală a fabricii de mașini Nicholson din Budapesta pentru garnituri de treerat și orice mașini agronomice

Cu garnituri pentru trierat și cu prospecte pentru mori servim bucuros, eventual pentru primirea lucrurilor acestora și facerea contractului mergem la fața locului pe spesele noastre

== Mare asortiment de osii Steier și originale Winter. ==

«missioniști turci, puși supt conducerea dlui Bey» mare proprietar din Brusa. Această excursiune cu totul independentă de studenților, este urmarea entuziasmului de vizita învățătorilor la Constantinopol și prieteniei ce se înfiripează între România și Turcia. Din ea fac parte mai mulți funcționari superiori, deputați, foști miniștri și mari comercianți. Au fost 300 de oaspeți nefiind anunțați oficial, și au luat măsuri pentru o primire la care să se gândească și guvernul.

Boicotul dela Făgăraș. Citim în «Adevărul»: Înainte de alegeri ai noștri când purtarea provocatoare a străinilor, și chiar a noastră, că ar trebui boicotați negustorii și scrierile străini. Acum după alegeri, iată că se face boicotul: În piață e o singură vânzare românească într-o casă românească. Proprietarul i-a abzis chiria. Atunci comerciantul român a cerut sprijinul băncii »Furnica«, care are două localuri de prăvălie de la Făgăraș. Cu toate că a oferit cât și străinilor totuși »Furnica« a favorizat pe cei doi români. Așa boicotăm noi «după alegeri.»

Nou avocat român în D.-St. Martin. Ultimul următorul aviz: Am onoare a vă aduce la cunoștință, că mi-am deschis cancelaria avocată în Dicioșanmărtin. Cu stimă *Dr. Victor* avocat.

Regina Bulgariei în România. Din «Adevărul» se scrie: Miercuri dimineață a trecut prin portul Ramadon Regina Eleonora a Bulgariei, mergând spre Sinaia.

La orele 10 a. m. a acostat în port lăcutul regal »Crun« din care s'a coborât Regina Eleonora însoțită de Prințesa Subille de Reus, de care de onoare, general Marcov, Hașanova și generalul Cernakof, aghiotant regal.

Regina Bulgariei a fost întâmpinată în port, în nume de public numeros, și de dl Poenaru prefectul județului, care a salutat-o în nume al guvernului, oferindu-i un buchet de flori. La orele 10 și 10 m. Regina Eleonora s'a îmbarcat într'un tren regal care aștepta în port, și s'a îndreptat spre Sinaia însoțită de generalul Marcov, Prințesa de Reus, Poenaru latan, Cotoc și M. Rădulescu, comisarul portului Giurgiu atașat pe lângă personalul M. Sale.

O invenție foloșitoare. Italianul Mariotti a descoperit, zice »Kosmos«, un aparat alcătuit din două bombe de sticlă, una mai mică pe care o poți pune în ureche și alta care rămâne afară. Dela aceasta mai mare pleacă un fel de trîmbiță la deschiderea largită a căreia se află o placă subțire. În trîmbiță e un canal îngust prin mijlocul căruia se comunică cu atmosfera. Când slobode cineva un tun și omul ce are în urechi aparate de acestea se poate pătrunde prin canalul perpendicular și suge din urechi, deci îl rărește și prin urmare se poate să spargă timpanul.

Înarmați cu aparatele lui Mariotti tunarii luptă cu cele mai uriașe tunuri moderne, nu se aude nimic. Sunetele slabe, vorba, etc., nu sunt nici o slăbire.

Sherlock Holmes. Sherlock Holmes subțire detectiv a cărui glorie a inspirat atâtea romane și romane, nu este un personaj de domeniul fantaziei create de imaginația lui sir Conan Doyle. Dacă trebuie să credem în »Kölnische Zeitung«, se zice că romanșierul englez s'ar fi inspirat după un model viu. Înainte de a se consacra literaturii, tânărul Conan Doyle studia medicina la universitatea din Edinburg și avea ca profesor pe un doctor celebru prin știința sa și mai remarcabil încă prin siguranța unui diagnostic, care se putea face chiar și lucrurilor celor mai străine de care se vorbea. Observația lui amănunțită era pentru elevii săi un exemplu de urmare.

Domnilor, le zise el într-o zi pe când cerceta un bolnav, nu știu dacă la drept vorbind sau la mină, că acesta lemnar sau tinichigiu, dar una e sigură: că el trebuie să fie; cunosc după umflătura

degetului arătător. Întrebând apoi pe bolnav el a răspuns că e tinichigiu.

Altădată, într'un om de rând în amfiteatrul universității.

— «Domnule zise doctorul către noul venit, dă-ta de sigur ai fost soldat și ai servit probabil ca subofiter în cazarma Bermuzilor.

Apoi adresându-se auditorului, doctorul a spus că omul intrase cu pălăria în cap, ca un militar în biroul batalionului; deci era un soldat. El avea înfățișarea marșiată și siguranța unui șef obișnuit cu comandamentul; era pe semne un gradat; ce fel de gradat? arăta însuși atitudinea lui. Pe frunte, avea asemenea un semn care nu putea fi văzut decât la Bermuzi.

Întrebat încă odată noul venit, a dat un răspuns afirmativ la toate.

De altfel rapiditatea observațiilor medicului, era mai uimitoare ca însăși observațiunea.

Desigur că aceste continue dovezi reînnoite în fiecare zi, atrăgeau și cucereau mult pe elevi.

Probabil deci într'un cât se poate afirma cu toată certitudinea ca fostul student al universității din Edinburg, Conan Doyle amintindu-și adeseori de profesorul său și fi lăch'puit pe același temă cercetările genialului său polițist Holmes.

Eroii văzduhului. Telegrama de azi ne aduc rezultatul marelui concurs de aviațiune aranjat de ziarul mondial francez »Matin«, care a pus învingătorului un premiu de o 100.000 de coroane în perspectivă. Dintre numeroșii piloți cari au luat parte la concurs a eșit biruitor aviatorul francez *Leblanc*, străbătând distanța de 800 de kilometri, în 6 sboruri și în vreme de 44 ore. *Leblanc* prin acest sbor al său a bătut totodată și recordul mondial al duratei în aer. Al doilea erou al concursului a reușit aviatorul *Aubrun*.

Punctul de plecare al concursului a fost Parisul. Ziua întâi trebuia făcută calea dela Paris la Troyes, distanță de 135 km.; ziua a doua distanța dela Troyes la Nancy; 160 km.; ziua a treia dela Nancy la Mezières, 160 km.; ziua a patra dela Mezières la Douai, 139 km.; ziua a cincea dela Douai la Amiens, 78 km. și ziua a șasea dela Amiens înapoi la Paris, 110 km. Aviatorii n'au fost favorizați în toate cele 6 zile de-o vreme liniștită, ci au avut să înfrunte și vânturi foarte tari. La întoarcerea lor la punctul de plecare aviatorii au fost sărbătoriți de-o mulțime imensă, de peste 300.000 de oameni.

Azi noapte târziu, o telegramă din Londra, a adus vestea senzațională, că aviatorul spaniol (?) *Voisin* a reușit să sboare fără nici un incident dela *Paris la Londra*. S'a ridicat în aer dimineața la orele 6 cu'n monoplan sistem *Bleriot*, la orele 8 plutea de-asupra orașului maritim *Calais*, la orele 11 fără un sfer s'a ridicat din nou iar la orele 12 fără un sfer, trecând peste canalul mănecii, a coborât teafăr la Dover, în preajma Londrei, între ovațiile entusiaste ale unui public enorm.

Naufraziul vaporului Martos. În numărul de ieri dasem știrea că vaporul spaniol »Martos« ciocnindu-se cu un vapor german s'a confundat.

Azi primim noui știri asupra acestei catastrofe:

Vaporul german, care încă a suferit avarii însemnate, venea dinspre Valencia și s'a ciocnit cu vaporul Martos spre vest dela Teneriffa, la o depărtare de 32 de mile. Prin ceața deasă abia s'au putut observa când erau la o depărtare de 6 metri și ciocnirea era inevitabilă. În urma ciocnirii vehemente, pasagerii de pe bord au fost trînțiți în mare și înghițiți de valuri. 26 de persoane și-au aflat moartea, de asemenea în cursul acțiunii de salvare s'au mai înecat șapte mamele și patru femei.

Din Gibraltar se telegrafiază că vaporul german a fost pus supt sechestrul, deoarece proprietarii vaporului »Martos« pretind o despăgubire de 16000 funți sterline.

x Atragem atențiunea asupra anunțului *Kings Artur & Comp.* cea mai ieftină prăvălie de vestimentație în Timișoara-Fabric.

Un răspuns.

On. Redacției Referitor la «mica observare» făcută de dl Alexandru Stoinescu cand. de adv. în nrul poporal 28, să mi dați voe a l trimite o «mică lămurire», tot în nrul poporal.

Dle Stoinescu! să nu socotești că mă sbat în sudorile nedumeririi, că cineva m'ar povesti de rău prin Arad, că n'am luptat în deajuns la altarul național, căci știu cine, unde și ce a vorbit.

Nu vonesc să te ocupi cu conduita mea, mă rog — între noi să fie vorba — d-tale nici nu îți permit să te ocupi cu ea, nici nu aștept, că am eu superioritate, ea singură are dreptă se ocupa cu ea.

Vorbe de acestea »că nu-mi șade bine, că ocărăsc atâta lume« dă-mi voe să-ți spun că știu ce am scris, și mi-se par prea vulgare și fără nici un rost.

Apoi că-mi batjocoresc vișele mele, foarte mă mir cum poți afirma de acestea, ca viitor avocat socot că pricepi, că am zis că ai mel poporenă — în raport cu alte comune s'au purtat foarte bine, apoi știu unde cam întezi, dar fi sigur, că cu poporeni mel n'am nici o daraveră, pe nimenea nu am batjocorit, din casa mea nu am alungat pe nimenea, pe nedrept n'am luat dela nime nimic, — afară de competența mea legală, care de multe ori — pot dovedi cu exemple vii, le am lăsat celor lipsiți și năcăjiți de soartă, apoi ce s'ar înțelege supt »datorie națională« am făcut și eu, dacă nu mai mult apoi atâta cât alții.

Apoi d-le să te lămuresc puțin pentru ce m-am legat eu de tocmal d-ta, învățător, etc. pentru că mi-s'a obiecționat că nici n'ași fi fost la alegere (cine m'a spus e treaba lui și a mea) am zis că doar m'ași văzut D voastră, și vă socoteam ca cei oameni inteligenți — veți ști ce însemnează a fi cleveit pe nedrept, dar d-ta în loc să vii și să aperi adevărul, »apănă lecție« îmi mai îți, și nu poți să-mi ierți 2 lucruri (griji că prea mult presupuni despre d-ta cu țertarea!).

Referitor la chestia cu băndul învățător știți observ că nici altul nu e sălbatic, și apoi de certe vorbești, nu te înțeleg ce certe dorești, probabil așa ești informat, dar greșit d-le, pentru că în familiile române cu cari eu convin nici umbră de ceartă nu există, zici apoi că ne distragăm de lupte, aci [ai dreptate că așa fiind tractați, pe viitor, vom lăsa teren liber altor orășeni idealști să vină în mijlocul nostru, să ne conducă la alegeri.

Apoi d-le te rog să iei în considerare că sântem cam depărțișor și prea tinere să primesc sfaturi dela alții necompetenți, mă mir că »chemat ori poate nechemat« vii să te rectifici, să dai dară »observări«, când nimenea nu te-a rugat și nici nu am avut cu d-ta nimic.

Te rog fă bine și ascultă sfatul meu ca dela părintele d-tale sufletesc, nu lua pe nimenea supt ocrotirea d-tale, lasă dacă vei isprăvi studiile și te vei așeza, în cancelarie vei avea timp să o faci aceasta, și atunci îți va sta și mai bine ca acum.

Fiindcă chestia e tractată, cu perfectă neorientare, declar că din partea mea nu voi mai reflecta la polemică ziaristică, ci de mai dorești »mică lămurire« te rog obosește până la mine, și te voi convinge personal, că ce am scris sânt adevărate, și poporenilor mel nu le-a venit gândul din capul lor să mă clevească, ci va fi aceasta altcum doară puși la cale.

Rog mai departe pe cei ce s'ar simți cu »musca pe căciulă« poftescă la mine ca să le dau o »lămurire« cât de mare, căci la ziare pentru clevețe de acestea nu voi mai recurge în viitor.

»Clara pacta, boni amici.»

Cicir, la 3/16 August 1910.

Constantin Mihulin.
preot gr.-or. rom.

Cronica socială și artistică.

Bal în Govora pentru bănațeni. Ni-se scrie din Govora: În seara de 22 Iulie, s'a dat, din inițiativa d-lui Traian Niculescu, proprietar în Craiova și originar din Lugoj, un bal în folosul inundaților din Bănat. Balul a reușit splendid. D. Traian

CONCURS.

Deciziunea institutului de credit și economii „Codrul» din Buteni publică concurs **un post de practicant.**

Candidații au să își înainteze rugărilor de mână lor proprie până în 30 I. crt. documentând, că au absolvat o școală profesională superioară, că posed deopotrivă limba română și pe cea maghiară, și că sunt sănătoși.

Cei cu praca în afacerile de bancă și serviciul militar împlinit vor fi preferați. Salariu anual 1000.— cor. plătit în rate anticipate

Postul va trebui ocupat imediat după prezentare.

Buteni (Buttyin) în 15 August 1910.

Direcțiunea.

Imprumuturi ieftine

Facem aici un adaus de cheltuieli cu 4 1/2% mijloace imprumuturi de amortizație pe termen pentru 10—65 de ani, se angajează răspovăra moșii cu datoria mai scumpă, un împrumut mai ieftin.

Se vînd în rate avantajoase și fără scădere de preț **orice mașini agricole**, de cea mai calitate și cea mai nouă construcție cu motor vapor, benzină și mașini de treierat cu motor brut, apoi mașini de sămănat și cosit, arbori, cu vapor, benzină, olei și gaz, deoarece acestea sunt **de vânzare 2 mașini de sămănat**, vechi, folosite, una cu 15, alta cu 17 șire, apoi pentru un preț convenabil **garnitură de treierat**, sistem Göpel cu motor de 4 HP.

Instalații de luminat cu acetilenă, prin aparatele **»Ideal«** distins la expoziția din Budapesta cu medalie de aur sau Beagid, lumină foarte frumoasă potolită, manuire sigură și simplă, economie de 500% în apă în comparație cu celelalte aparate, nu murdăresc, nici nu consumă tuningină.

Depozit și expediția tuturor părților constructive; fitile, lize, scoici etc.

La cerere trimite un oficiant specialist în cauză.

Agentura generală comercială:

: Palmer Mátväs :

Șosea (centru), Prinț Eugen gasse 13. (lângă cuștarul Koch).

Cele mai bune

Vinuri de deal,

găsești la **Iullus Dános**, producător de vinuri în **Șiria** pe lângă urm. prețuri:

de sticlă prima calitate, azuriu Cor. 44.—
de masă „ „ „ 46.—
de Rizling prima calitate „ 48.—

Cele mai bune vinuri vechi, culoare azurie Cor. 50.—, 56.—, 60.—. Apoi vinuri: Schiller Cor. 44.—. Vin roșu (Bikavér) 50, și 90.— de hecto.

Vinurile se expediază în butoaie de fier înmormântat, începând dela 100 litre de orice calitate.

Serviciu culant, vinuri admirabile de prima calitate.

Adresa pentru scrisori și telegrame:

Iullus Dános,

mare producător de vinuri
Világos (Șiria, Arad m.)

„PESĂCANA“ institut de economii și credit, societate pe acțiuni în Pesac—Pészak. :: ::

Domnii acționari ai institutului de economii și credit, societate pe acțiuni »PESĂCANA«, să invite la o

adunare generală extraordinară,

care se va ținea **Joi, în 25 August 1910 n.** la 10 1/2 ore a. m. în localitatea institutului.

Domnii acționari, cari doresc a participa la adunarea generală în persoană sau plenipotențiați, sunt poțitiți a-și depune acțiunile cu cuponii și eventualele documente de plenipotențe, cel mult până'n 24/VIII a. c. la 11 oare a. m. la casa institutului nostru.

OBIECTELE:

1. Deschiderea adunării generale și constituirea biroului aceleia.
2. Alegerea directorului executiv.
3. Alegerea contabilului.
4. Alegerea cassarului.
5. Alegerea unui membru în direcțiune.
6. Propuneri și interpelări.

DIRECȚIUNEA.

Găsătorie. Un tînăr meseriaș cu avere de 10.000 Cor. cu atelierul său propriu, brunet, simpatic și inteligent, caută cunoștința unei domnișoare, bine educată, tineră și frumoasă cu oarecare zestre. Doritoarele sunt a se adresa la administrația »Tribunei« subț »U r g e n t «.

A N U N Ţ.

In fabrica de mașini a lui **Maxim I. Vulcu**, din Arad, Strada Fábían László Nr. 5—6, se primesc mai mulți

ucenici

pentru strugărie în fier și alte metale, mașini, fauri și tâmplari.

Credit pe ipotecă, pe cambiu și pentru oficanți mijlocește

Herzog Sándor

ARAD,

str. Weitzer János 15.

Telefon nr. 376.

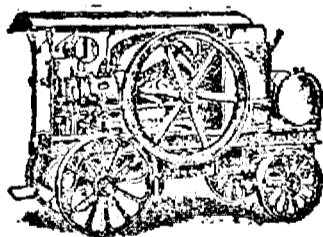
Agronomii își pot face cumpărăturile în condițiunile cele mai avantajoase la magazinul economic și de unelte al lui

Kálló Jstván és Társa

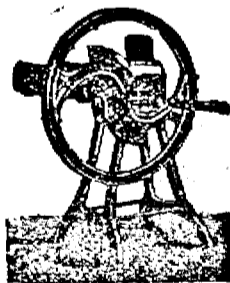
Telefon No. 850.

Oradea-mare—Nagyvárad

Teleki-u. No. 9.

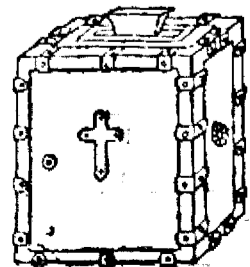
Are în depozit, pe lângă avantajoase condiții de plată, tot-felul de mașini industriale și agricole, aparate, unelte, oleiuri, saci, mușamale sunii motoare, automobile, stropitori etc. Cereți prospecte. — Expediție-gratuită. — Corespondență în limba română. —

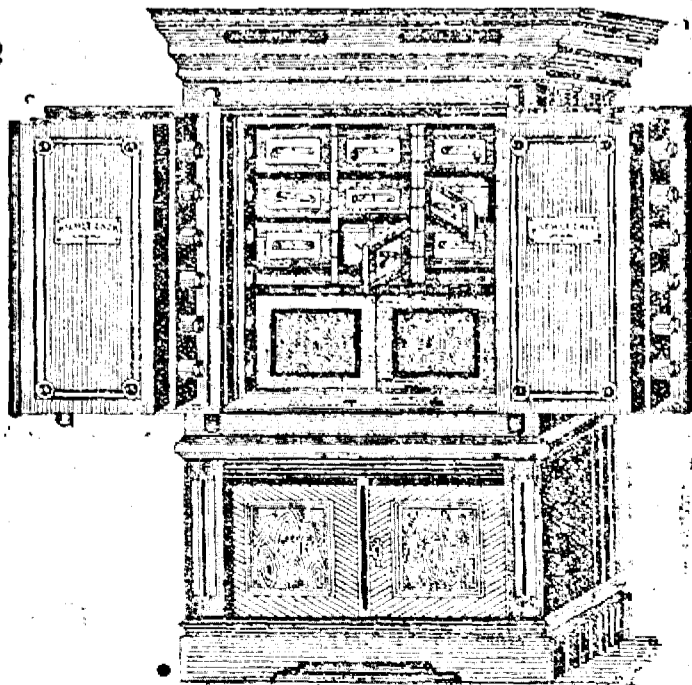
A. SCHLEZACK fabrică de casse pentru bani și tresoare în

Sibiū-Nagyszeben, Lederer-g. 2.

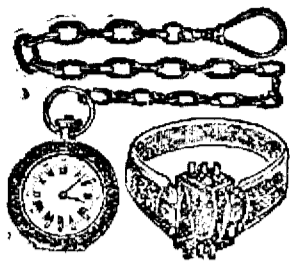
Fabrică casse cu sertare din scyllolith și asbest incombustibile, recunoscute de cele mai bune. Sertare și casse panțerate sigur din antogen și thermit, camere panțerate, casse pentru acte, casete, prese pentru copiat, lacăto de siguranță, etc.

Referindu-vă la ziarul nostru vi-se trimite prețuri curente gratuit și porto fr. Fabricare din materialul cel mai bun.

Cea mai ieftină sursă de cumpărat.

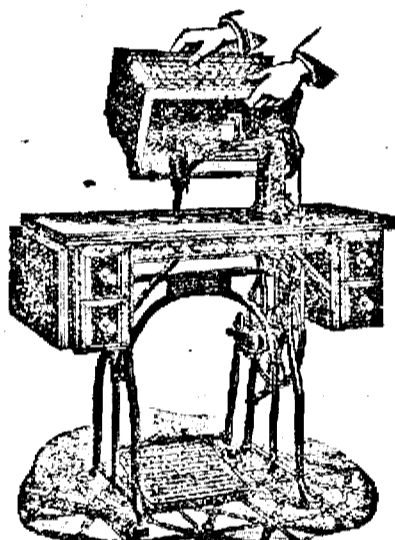
Cea mai ieftină sursă de cumpărat.

BINDER LAJOS

ciasornicar și giuvaergiu în
MEDGYES, Markt-platz Nr. 8.
Dela 1 Octombrie 1910 în Markt-platz No. 5.

Depozit bogat de
toffelul de ciasornice de aur și argint
precum și ciasornice de metal și nickel
Articuli de argint de China.
Ochelari și zwickeri de Rathenov.
Articole optice de aur și argint.
Reparaturi solide și ieftine. Serviciu conștințios.

Cea mai veche prăvălie de mașini de cusut și biciclete din Ungaria-de-sud.

Distins în Timișoara la anul 1891 cu marea medalie de argint.

Fondat la 1880.

Reinhold ZOLLER

măiestru mecanic
FEHÉRTÉPLOM
Schillergasse 8.
lângă „Burg”.

Își recomandă on. public din

loc și provincie marele său atelier mecanic unde se repară tot felul de **mașini de cusut și biciclete.** Ține în depozit tot felul de **gramofoane și plăci.**

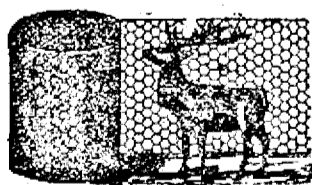
Ține în depozit cele mai bune biciclete noi, mașini de cusut și obiecte de casă și industrie, așa d. e. părți singuratică de mașini și biciclete.

Prețuri moderate Serviciu prompt.

Fabricație din țară prima calitate!
Stoboare de sârmă tari și trainice!

În atenția arhitecților, agronomilor, proprietarilor de vii, p. vile, grădini, terenuri de vânătoare etc.

PÉCSI HENRIK

fabrică pentru împletituri de sârmă
BUDAPESTA, VI., Aréna-ut 126 sz.
Telefon 120-89. — — — Telefon 120-89.

Trimit și instalez împletituri de sârmă pentru mașini, împletituri de oscilat, stoboare pentru case și vile, împreună cu uși și porți puternice.

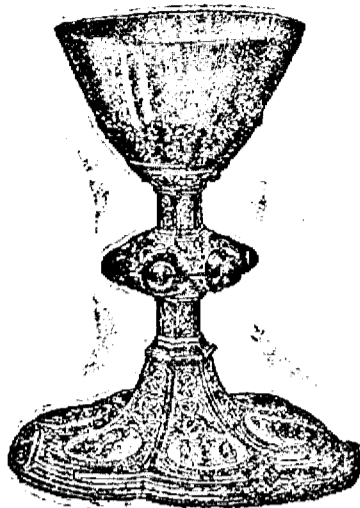
!! Cele mai frumoase rețele !!

Prețuri ieftine! Prețuri ieftine!

Mai furnizez: ciururi pentru cernut prund, coșnițe pentru nisip, burlane pentru schintei, coșnițe pentru nutreț, botnițe pentru boi și storiuri pentru ferești de orice mărime.

!! Liste și prospecte de prețuri se trimit gratis. !!

JOSEF JIKELI, Sibiu, str. Cisnădiei Nr. 47. — Telefon Nr. 100

neguțătoria p. articuli de sticlă, porcelan și metal; farfurii și blide înflorate, rame p. icoane, globuri și lămpi, oglinzi țigle de sticlă.

Recomandă scule bisericești:

Cupă și vas de botez; Potire argintate și pe dinăuntru aurite; Cădelniță; Căldărușe pentru apă sfințită; Candele de părete de bronz; Candele argintate; Cruci; Sfeșnice de altar și Candelabre.
Ieftin de tot: **Candelabru aurit** pentru 6 luminări, în mijloc cu vas pentru unt-de-lemn și glob de sticlă roșie cu prisme de sticlă cu tot K 43—
— La dorință se vește cu catalog gratis și franco.

Prăvălie nouă de
ghete pentru dame și bărbați
Oradea-mare—Nagyvárad.

Colțul str. Rákoczi și Nagy Sándor. (Lângă Cziller).

Am muncit ca croitor în Budapesta și străinătate și mai în urmă am fost mult timp conducător de prăvălie la renumitul pantofar **Ferenczi** din Cluj. În urma experiențelor câștigate pregătesc: neexceptionabil și cu prețuri moderate **ghete americane și franceze pentru bărbați, femei și băieți,** mai pregătesc și **ghete orthopedice conform ordinilor medicale pentru picioare bolnave,** apoi **cizme elegante (ciobote)** pentru vânători și pentru călărit. — La comanda din provincie este de a uns trimiterca unei ghetă folosite. — Rugând binevoitorul sprijin al on. public, sunt cu distincă stimă:

PAROCZAY MÁTYÁS, pantofar.

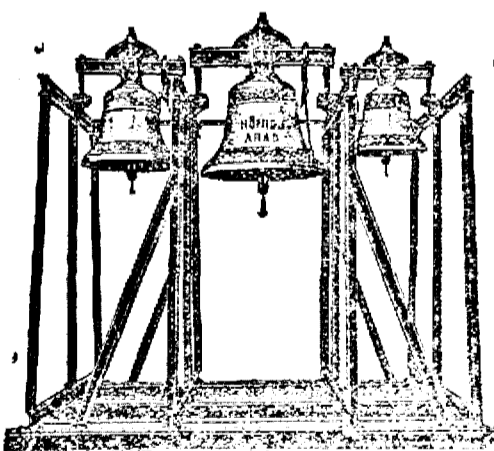
Frideric Hönig

turnătorie, fabrică clopote și metal, aranjată pe motor de vapori

Arad, strada Rakoczi Nr. 11-28.

Fondat la 1840.

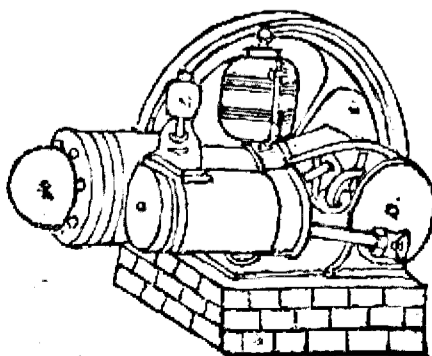
Premiat la 1890 cu cea mai mare medalie de aur

Cu garanție pe mai mulți ani și pe lângă cele mai vorabile condiții de plătire — recomandă clopotele cu patentă cea. și reg. invenție proprie, cari au avantaj că lașă cu ori-ce alte clopote la turnarea unui și aceluiașare și cu șunet adânc — se face o economie de 20-30% la greutatea metalului. Recomandă totodată clopote de ce se pot învărti și postamente de fer, prin a căror înbuințare clopotele se pot scuti de crepat chiar și cele mari clopote se pot trage fără să se clătine turnul. La comandă apoi transformarea clopotelor vechi în corod de fer, ce se poate învărti cum și turnarea din nou a potelor vechi, sau schimbarea lor cu clopote noi lângă o suprasolvire neînsemnată.

Liste de prețuri și cu ilustrațiuni — dorință se trimit gratis.

Motor cu olei brut. Noutate!

Cea mai contabilă putere motorică. Cea mai ieftină uzină! Garanție necondiționată. Prețuri și condiții favorabile. **Fără mașinist!** Nu explodează. Nu e expusă focului. Nu e supț inspecția financiară. Nu are cazan. Funcționare simplă. Punem mașina la dispoziția oricărui individ acreditabil, fără nici o cheltuială, pentru a se convinge că face cel mai bun și cel mai vrednic de încredere serviciu. Prospecte de prețuri dela 2-60 PH gratuit.

PÁLFY TESTVÉREK

turnătorie de fer și fabrică de mașini în **SEGHEDIN—SZEGED.**

Fondat în Anul 1807. Distins cu 20 medalii de aur.

Premiat cu medalia cea mare la exp. milenară din Bpesta în 1896.

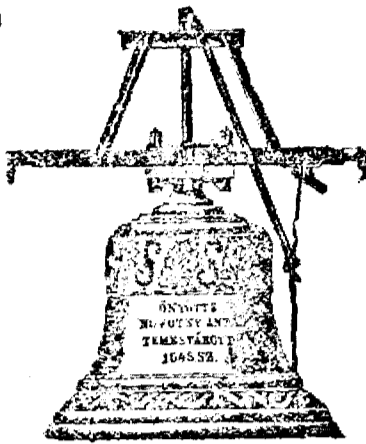
Turnătorii de clopote. Fabrica de scaune de fer pentru clopote, alui

ANTONIU NOVOTNY - TIMIȘOARA - FABRIC.

Recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea clopotelor stricte, spre facerea de clopote întregi, armonice, pe garanție, de mai mulți ani provăzute cu ajustări de fer construite spre a le întoarce în ușurință în ori-ce parte, îndată clopotele sunt bătute de o lăture fiind astfel scutite de crepare.

Recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea clopotelor stricte, spre facerea de clopote întregi, armonice, pe garanție, de mai mulți ani provăzute cu ajustări de fer construite spre a le întoarce în ușurință în ori-ce parte, îndată clopotele sunt bătute de o lăture fiind astfel scutite de crepare.

Recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sere stăspre preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut spre turnarea de toce de metal. Prețuri-aurante ilustrate gratis.

SZATMÁRI KŐIPARGYÁR

— HARKÁNYI EDE —
sculptor și pietrar în
— SZATMÁR-NÉMETI. —

Lucrări: Sculptură și monumente, altare amvoane, grilaje, bazine, statuete, rugi, cruci, pietre pentru mormânt, etc. etc.

Clasa arhitectonică: Canouri, mauzolee, poduri, scări balustrade, pavagii ș. a.

Clasa de morărit. Pietre de moară franceze, rijiși pentru sămânță și sare, tocile etc.

Numai lucrări de gust și execuție specială, pe lângă prețurile cele mai convenabile.

Se fac gratuit desene, rezervându-se dreptul de proprietate. — Vă rog să fiți atenți la firmă. —

Dipl. de onoare Lovrin 1902.

Medalia de aur Timișoara 1891.

SZUBOTHA SANDOR

pregătitor de odăjdii și ajusturi bisericesti.

Intemeiat în 1888

Telefon pentru comit. și oraș 498.

Liferantul excel. Sale episcop Dessewffy din Cenad.

TIMIȘOARA-CETATE

în colțul străzii Lovinca și Jenő főherceg, vis-à-vis de hotelul «Hungaria».

Recomandă magazinul său bogat în atențunea binevoitoare atât a preștelor cât și a acelor, cari voesc să cumpere pentru biserică capete, sau societăți de înmormântare

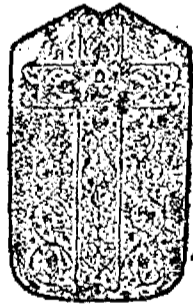
odăjdii, steaguri, cruci, statue

— sau altfel de ajusturi bisericesti —

tot astfel marele său asortiment pentru materiale — necesare la formarea ajustărilor bisericesti. —

Pentru liferările mele lau răspunderea.

— Servesc bucuros cu catalog ilustrat. —

Telefon 184. Premiat de mai multe-ori.

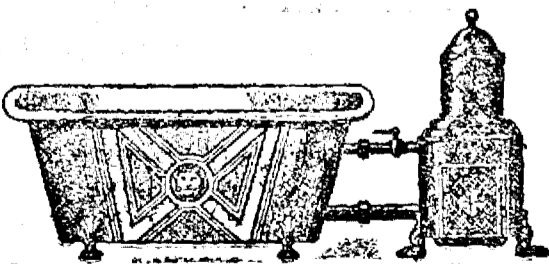
Telefon 184.

CARL PIFFL

Prima fabrică de obiecte de metal

Timișoara-Elisabetin. — Temesvár-Erzsébetváros. — Hunyadi-u. nr. 14.

Recomandă obiectele sale foarte frumoase și solide de tinerigierie și auume: vane de scaldat, de sezut și pentru copil, — scaune pentru scaldat și vane

de scaldat după cel mai bun sistem (sistem propriu). Lăzi pentru lemne și pentru carbuni și alte obiecte de metal: precum ciubere, ulcioare și oăni.

Catalog de prețuri la dorință gratuit.

Apoi litere de tinerie și de cositor, inscripții de metal, tăbliță cu numărul casei și cu numele străzii, mărei și firme de ținc. Conduct pentru apă, aranjări pentru

baie și closete engleze cu neintrecutul aparat „Temes”.

Ucenici de case și turnuri, globuri și cruci. — Ucenici se primesc cu condițiuni foarte bune.

Atrag atenția onoratului public asupra atelierului meu de spălătorie și culorare chimică existent de peste

50 de ani

cea mai veche în ramul acesta. Serviciu ireproșabil. — Prețuri conv.

FEICHTINGER J.

Kolozsvár

Str. Paris 5. Telefon —.

KLINGE ANTAL

pictor bisericesc și de icoane sfinte.

Nagyvárad, Szent János-u. 11.

Pregătește gratis tot felul de planuri pentru iconostase și plafoane

bisericesti.

Asudarea mânilor!
Asudarea picioarelor!
Asudarea subțioarelor!

Încetează în decurs de o oră dacă folosim:

„SUDORAN”-ul

a lui MOLNÁR.

Copiile epistolelor de recunoștință sunt autentificate de notarul public

Stim. dle farmacist! Medicamentul «SUDORAN» comandat dela Dta, vă mărtuiesc, e bun și mi-a folosit. Primiți mulțămitele mele. Cu stimă. Cont. S. P.

On. d. Molnár János, farmacie la «Duhul sfânt» Szombathely. Nu pot întrelesa ca să nu vă fie cunoscut, că medicamentul d-tale «SUDORAN» contra asudării picioarelor și subțioarelor are efect surprinzător și e nevătămător și cu conștiință liniștită îl recomand oricui. Cu stimă Sz. M. căp. inretr., R. St. Die! Din «SUDORAN», leac contra asudării picioarelor, mânelor și subsuorilor am procurat încă pentru 3 persoane, și întrebându-i despre rezultat, l-au lădat foarte. Cu stimă A. S. învățator, Gy.

St. Die apothecar Molnár! Răspunzând la cartea d-tale, am cea mai mare recunoștință pentru «SUDORANUL» d-tale Pentru că și eu am suferit în mare măsură de asudarea picioarelor și după două massage mi-a trecut de tot. Am mântuit și alții mulți cu produsul d-tale și te rog să-mi mai trimiți 2 sticlute — și acestea pentru alții. Am rămas cu stimă G. K. ospătar S.

St. Die apothecar! Am primit «SUDORANUL» comandat, contra asudării de picioare, mâni și subsuori. Credemă, că cine-l folosește după receta prescrișă, îl ală de neprețuit. Cu stimă F. E. coafăr, F.

Așa zisul «SUDORANUL» contra asudării de picioare, mâni subsuori, pregătit de d-voastră, are un efect atât de excelent și sigur, că cu cea mai bună conștiință îl pot recomanda nu numai celor din patrie ci și străinătății, întrucât «SUDORANUL» întrece mult toate fabricatele străine, de cari m'am folosit până acum. Iți datorez mulțămită, că m'am scăpat de boala neplăcută, Salut R. A. învățator A.

Se poate comanda la pregătitorul:

Molnár János, apothecar în Szombathely.

Prețul unui flacon 1 cor. 30 fl.

dacă se trimite suma înainte, porto-franco.

Numai «SUDORAN» prov. cu marcă să se primească.

— Prețuri moderate. —

ANUNȚ.

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public că mi-am deschis în **Șiria, drumul Aradului, un atelier de tâmplărie** : (măsar) unde efectuează orice lucrări ce se țin de bransa aceasta, totfelul de mobile, precum și orice lucrări de edificii.

Rugând sprijinul onoratului public român, semnez

Cu stimă :

VASILE HUIU
măstru măsar,
Șiria (Világos, c. Arad).

— Serviciu conștiințios. —

Cea mai ieftină sursă pentru cumpărat

Săpunuri

pentru gospodărie, săpunuri de toaletă, parfumuri, și orice articole pentru spălat.

Luminări

de stearină și ceară pentru biserici; e fabrica de săpun a lui

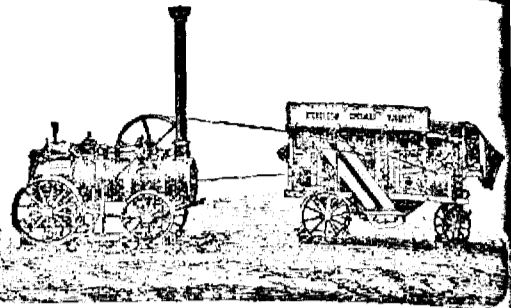
Lorencz Károly,
Arad, Str. Forray p. Nádasy.

Anunțăm on. clientă că avem încă **2 mașini de treierat** cu putere de 8 cai și **2 mașini cu putere de 4 cai**

pentru încălzit cu pac, lemne, sau cărbuni, pe cari le putem imediat pune la dispoziția celor cari au lipsă de ele.

Garanție.

Condițiuni avantajoase de plată.

Frații Burza, Arad, Boroș Bényi-ter 1.

Important pentru lăcățari și fauri.

Clocan barost patentat ce se poate măsura cu piciorul
Invenții de Schwartz és Társa. — Unicii fabricanți și vânzători

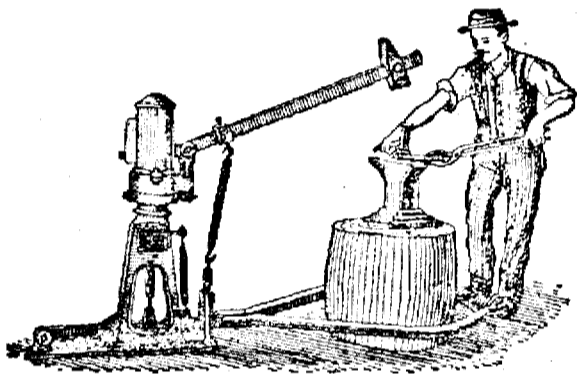
Fabrica Solymos Testvérek Arad, Kölcsey-u. 67.

Mare economisală de timp și ajutori lucrători, în propozițiune ieftin, se poate folosi ușor în oricare atelier.

Celor cari se interesează la dorință li-se trimite catalog de prețuri cu explicații amănunțite gratuit.

Cu stimă :

Solymos Testvérek, Arad.

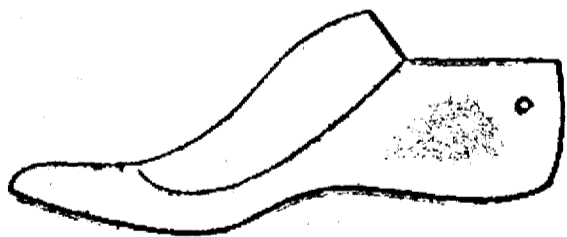
Prima fabrică de calapoade și calupe

(Első kolozsvári kaptafa és sámfagyár)

:- Cluj-Kolozsvár, Kis Szamos-u. Nr. 5. :-

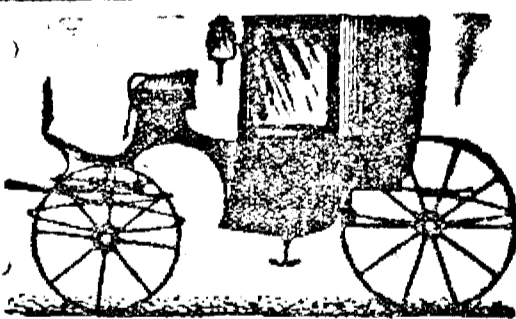
Recomandă **calapoade** și **calupe** foarte bune, pregătite din lemn excelent uscat, pe care se pune un pond deosebit.

Comandele din :: provință se execută pe lângă rambursă prompt și cu prețurile cele mai ieftine. Serviciu excelent.

MAJOROS JÓZSEF

— fabricant de trăsuri —

Lugoș, Str. Andrei Nr. 5.

Magazin permanent de trăsuri noi și — prefăcute.

Reparaturi și orice lucrări din ramura aceasta se efectuează repede și prompt. Lucru bun, serviciu solid și conștiințios.

Báró Kemény József. Fabrică de mașini „HUNGARIA” societate comandită Déva

Pregătește și ține în depozit :

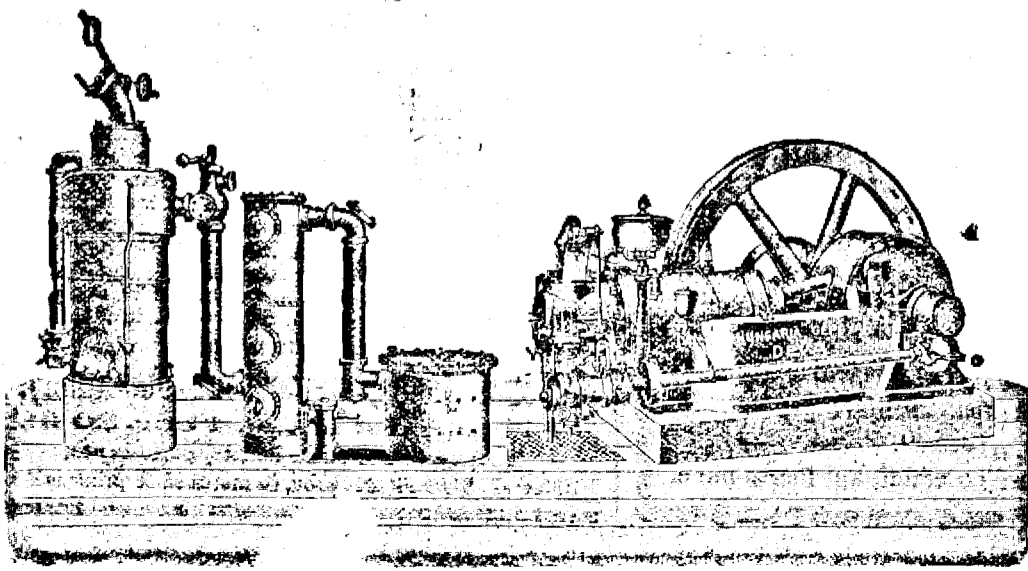
Tot-felul de mașini economice

Garnituri de motoare cu benzină și ulei pentru trator, în toată mărimea. Tot-felul de motoare stabile mașini cu aburi de 1 cal putere și până la 50

Plănuirea de stabilimente pentru lumină electrică și putere transpunătoare, instalarea castelelor și economii cu lumină electrică. Plănuirea și construirea de mașini pentru urluit, măcinat și cherestrac. Apeducte și fântâni

Recomandă fabrica sa aranjată modern cu deosebire pentru repararea a tot-felul de mașini economice și a mașinilor și automobile. — Specialități : instalarea camere răcoritoare, stabilimente pentru fabricarea ghiașă, lăptării și fabrică de cașuri și repararea canel

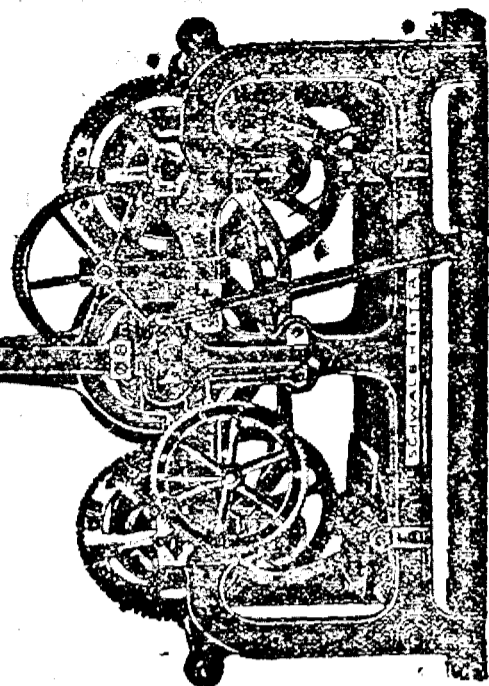
Stațiunile de automobile.

FABRICA DE CEASORNICI DE TURN
BUDAPEST, VII. Dembisky-u. 32.

Cea mai mare fabrică de ceasornice de turn din Ungaria
 Telefon No. 63-47.

Expoziție permanentă de ceasornice de turn.
 Privilegiu excepțional.
 Nenumărate adrese de recunoștință și distincțiuni.
 Preliminar gratuit.

Gramofone și plăci,
Aprinzători original „Imperator”,
lampioane de buzunar

se găsesc mai ieftin în marele magazin de fabrică a lui

16th. József, Szeged, Könyök-u.

= Noul arii românești, à fl. 1.50.
 3 buc. fl. 4. 6 buc. f. 7.50. 12 buc. fl. 14.
 Cereți gratuit prospectul de prețuri.
 Se caută revanzători.

la mai modernă turnătorie de clopote din țara noastră.

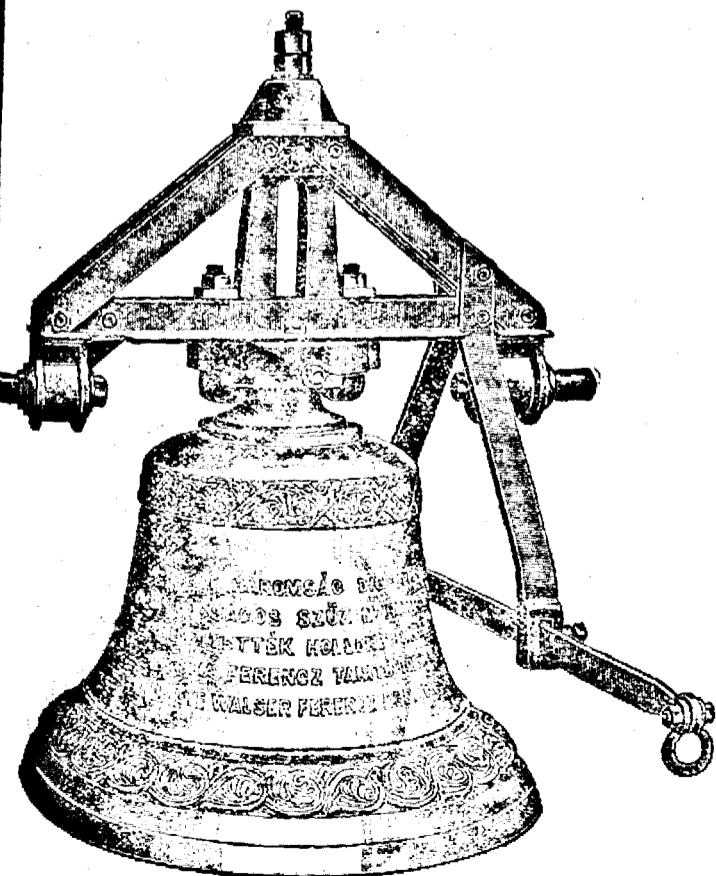
Walser Ferencz

proprietarii firmei: Walser Ferencz, Walser János, Győző Gyula.

Fabrică de obiecte pentru stins focul și pompe
 turnătorie de clopote și metale în Budapesta.

BUDAPEST, VI., Csángó-u. 6/B.

(Villamos megálló, Váci-ut, aproape de vama veche).

Se argajază să toarne clopote cu garanție 20 de ani, la turnarea din nou a clopotelor crepate, la transformarea clopetelor vechi, cu oțel nou de lăvârit din fier, precum și pentru armonia sunețelor de clopote, prin înlocuirea clopotelor cari lipsesc, la facerea caunelor de clopot (stalagi) din rade de fer și montarea austora la fața locului.

Condițiuni de plată favorabile. Proiect de budget la dorința gratuit.

STEFAN SLADECK IUN.
FABRICA DE MOBILE
VIRSET

strada
 Kudritzer No. 44-46.

: Cea mai renumită :
mare fabrică
de mobile
 din sudul Ungariei
 (Versecz).

Pregătește mobilele cele mai moderne și luxoase cu prețuri foarte moderate.

Mare depozit de plane excelente, covoare, perdele, țesături foarte fine și mașini de cusut.

G. Orendt & W. Feieri

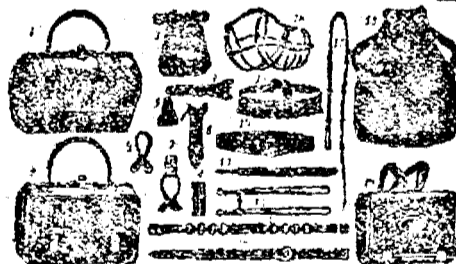
curelari, senari, și negustori de geamantane în

Sibiu — Nagyszeben, Heltauergasse 45.

Se recomandă pentru pregătirea lucrărilor de trăsuri, șele și călărie deasemenea geamantane și genți.

Avem în depozit tot felul de articoli pentru voiaj, fumat, sporturi și excursii, pe lângă prețuri convenabile.

Recomandăm pe urmă cei mai buni jameri de piele, fabricație proprie, pentru civili și militari, cari stau strins lipite de picior, deasemenea curele pentru mașini. Prospect de prețuri se trimite gratis și franco referindu-vă la ziarul nostru.

Mașina de spălat

„WELTWUNDER”

este bucuria fiecărei femeie econoamă bună; albiturile, pe lângă cea mai mare cruțare și lucru ușor copilăresc, devin albe lucitoare. 75% economisire de timp, bani, încălzit și săpun.

Fără chlor! Fără sodă!
 Fără ajutor! Fără putere!
 Fără frecare! Fără învârtire!
 Fără terpenină! Fără salmiac!

Prețul 40.— Cor.

Cereți îndată prospect gratuit dela:

WILHELM OBERTH,

Mediaș—Medgyes Nr. 8. (Transilvania).

La trimiterea înainte a cor. 40.— mașina se expedează franco.

Atențiune!

▲ SINGURUL INSTITUT DE ASIGURARE ▲
 ▲ :: ARDELEAN :: ▲

TRANSSYLVANIA

▲ Str. Cisnădiei 5. **SIBIU.** Str. Cisnădiei 5. ▲

Recomandă

Asigurări împotriva focului
 pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile,
 etc. pe lângă premii recunoscute de cele mai ieftine și în cele mai favorabile condiții, cum și

Asigurări asupra vieții
 (pentru învățători și preoți români gr.-or. și gr. cat. de la așezămintele confesionale cu avantajii deosebite), pe cazul morții și cu termen fix, cu plătire simplă sau dublă a capitalului; asigurări de zestre (copii), pentru serviciul militar, și asigurări pe spese de înmormântare, mai departe asigurări de accidente corporale, contra infracției (furt prin spargere) și asigurări de pagube la apaducte.

Prospecte în combinațiunile cele mai variate se trimit și se dau gratuit, ori ce informații în biourile Direcțiunii, strada Cisnădiei Nr. 5 și la toate agenții.

Persoane versate în achiziții, cari au legături bune, se primesc în serviciul institutului în condiții foarte favorabile.

Atențiune!

Telefon 66-82

FISCHER TESTVÉREK

■ I-struitori de sticlă și fabricanți de oglinzi; ■
 ■ pictură specială pentru geamuri de biserică. ■

BUDAPESTA, VIII., Mária-utca No. 11.

Pregătim ireproșabil oglinzi, plăci, dulapuri și apărătoare pentru uși. Primim execuția conștiințioasă a oricăror lucrări din acest ram, apoi colorarea în sticlă ori mozaic a geamurilor de biserică, dormitoare, sufragerii, saloane, portale și porticuri.

= Mare depozit de sticlă în plăci. =

Comandele atât din loc cât și din provincie se fac cu multă conștiințiozitate.

Telefon 66-82.

Fondată la 1870. Fondată la 1870.

— Edificător de altare și iconostase bisericesti. —

Komáromi László

Rákospalota (I. Budapesta) Str. Főut 49.

Edifică și aranjază pe deplin:
 altare, iconostase, icoane, statuie, strane, amvoane, scaune (bănci) bisericesti, ș. a.

Renovez pe deplin, ori în parte bisericile pe lângă prețuri foarte ieftine. Poftim pe ori-cine să binevoiască a compara preliminarile mele cu ori-care din străinătate.

Văd. Engel Vilmos ^{nr. 16}

Institut chimic pentru curățirea și vopsirea mătasei, stofei etc.
 Făgăraș—Fogaras (Transilvania).

Intreprindere de primul rang.

Primește spre curățire chimică, cu prețurile cele mai ieftine, fără ca să le descoase, tot-felul de haine de bărbați și femei.

Haine pentru baluri, uniforme, cojoace de iarnă, coviltire, covoare, lucruri de mână, șaluri, dantele, pene, mănuși, ș. a. precum și ghețe din piele albă, etc. etc.

Aranjament modern și de specialitate!
 Transformarea, curățirea și înălțarea perdelelor de dantele și a țesăturilor.

INTREPRINDERE ROMĂNEASCĂ

MIHAI FLONTA

antreprenor de zidiri
Oradea-mare-Nagyvárad.
 Stabilimentul și cancelaria Perceș-u. 9.

Primește: plănuierea și zidirea de biserică, școală, case notariale și a tot felul de zidiri private.

Magazin stabil de fabricate de cement, comanda se primesc.

Magazin stabil de pietrii artificiale pentru morminte. Prospecte gratuit.

Cele mai bune

orologe

— cele mai solide și cele mai după modă —

juvaericele

atât pe bani gata, cât și în rate pe lângă chezașie de 10 ani și prețuri ieftine, liferează cea mai bună prăvălie în această privință în întreaga Ungaria

BRAUSWETTER JÁNOS

orologier în SZEGED.

CATALOG cu 2000 chipuri se trimite GRATUIT.
 Notez că numai aceia vor primi catalogul gratuit cari îl cer cu provocare la ziarul Tribuna. (ad. scriu că a ceitit anunțul în Trib.)
 Corespondențele se fac în limba maghiară, germană și franceză.